

รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา :

กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี

สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย

นฤชา วารีย์ศรี

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคริสต์ศาสนศาสตร์

วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี

มหาวิทยาลัยพายัพ

พฤษภาคม 2563

ชื่อเรื่อง: รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้า
เต็มเวลา : กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี
สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ผู้จัดทำ: นฤชา วารีศรี

ชื่อปริญญา: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคริสต์ศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ: ดร. สกุนี เกรียงชัยพร

วันที่อนุมัติผลงาน: 27 มกราคม 2563

สถาบันการศึกษา: มหาวิทยาลัยพายัพ

รายชื่อคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ:

1. _____ ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร. ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์)
2. _____ กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ผศ.ดร. สาธัญญ์ บุญยเกียรติ)
3. _____ กรรมการ
(ดร. สกุนี เกรียงชัยพร)
4. _____ กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ฟลอเรียน เฟิร์ก)

สงวนลิขสิทธิ์ © นฤชา วารีศรี
มหาวิทยาลัยพายัพ 2563

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สามารถสำเร็จได้โดยพระเมตตาคุณของพระเจ้า และความกรุณาให้ความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตใช้โอกาสนี้ขอบพระคุณทุกท่าน

ขอขอบพระคุณ พระเจ้าที่ทรงประทานสติปัญญาความรู้ความเข้าใจ ในการศึกษาค้นคว้า และทรงนำในทุกขั้นตอนของการค้นคว้าอิสระนี้ จนกระทั่งสำเร็จได้โดยพระเมตตาคุณของพระเจ้า

ขอขอบพระคุณ ดร. สกฤณี เกรียงชัยพร อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำปรึกษา และชี้แนะในการศึกษาค้นคว้า รวมทั้งกรุณาให้ความช่วยเหลืออย่างสุดกำลังเต็มที่ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ คณบดี คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ วิทยาลัยพระคริสตธรรมแมคกิลวารี ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ ให้ข้าพเจ้าได้เป็นผู้รับใช้ที่สามารถนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมบนรากฐานพระกิตติคุณ และสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าทุกอย่างจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ สภาคริสตจักรในประเทศไทยที่ได้อนุมัติให้ข้าพเจ้าลาศึกษาต่อ และได้จัดสรรทุนการศึกษาให้ข้าพเจ้าตลอดหลักสูตรการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการพันธกิจเผยแผ่และพัฒนาคริสตจักรที่ได้สนับสนุนและอนุมัติตามขั้นตอน ให้ข้าพเจ้าซึ่งเป็นบุคลากรหน่วยงานเผยแผ่พระกิตติคุณได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพโดยการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ขอขอบพระคุณ หน่วยงานเผยแผ่พระกิตติคุณ โดยเฉพาะศาสนาจารย์อมร สารสมุทร ผู้อำนวยการที่ได้ส่งเสริม สนับสนุน และสรรสร้างข้าพเจ้าสู่การเป็นผู้รับใช้พระเจ้าที่มีความมุ่งมั่นในการทำพันธกิจ รวมทั้งมอบโอกาสในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเต็มเวลา เพื่อให้ข้าพเจ้าได้พัฒนาความรู้ทางศาสนศาสตร์ และขยายศักยภาพในการรับใช้อย่างเต็มที่

ขอขอบพระคุณ คริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนา ภาคที่ 15 สภาคริสตจักรในประเทศไทยที่ได้สนับสนุนการค้นคว้าอิสระนี้ และอธิษฐานเผื่อข้าพเจ้ามาโดยตลอดจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ทั้งสิบห้าท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลในการตอบคำถามสัมภาษณ์

ขอขอบคุณ ครอบครัวของข้าพเจ้า อาจารย์กมลวรรณ ภรรยา และเด็กหญิงวราภรณ์ ลูกสาว รวมทั้งเด็กชายวฤทธา ลูกชาย ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าตลอดมา

ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมชั้นเรียนปริญญาโทที่ยอดเยี่ยมทุกคน สำหรับความรักความห่วงใย และน้ำใจในการช่วยเหลือที่มีให้กันเสมอมาตลอดสามปี จนกระทั่งจบหลักสูตรพร้อมกันทุกคน

ขอพระเจ้าทรงโปรดอวยพรท่านให้มีสันติสุข และครอบครัวของท่านให้มีความชื่นชมยินดีตลอดจนพันธกิจการรับใช้พระเจ้าของท่าน ขอให้เกิดผลเป็นที่ถวายเกียรติแด่พระเจ้าสืบไป

นฤชา วาริศรี

มกราคม 2563

ชื่อเรื่อง:	รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้า เต็มเวลา : กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย
ผู้จัดทำ:	นฤชา วาริศรี
ชื่อปริญญา:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคริสต์ศาสนศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ:	ดร. สกัญญา เกรียงชัยพร
วันที่อนุมัติผลงาน:	27 มกราคม 2563
จำนวนหน้า:	45 หน้า
คำสำคัญ:	รูปแบบครอบครัว สาวกที่รับใช้พระเจ้า

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อว่าผลจากการค้นคว้านี้จะมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา และจะมีส่วนในการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลามากยิ่งขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลในการค้นคว้าอิสระนี้คือ ผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 15 คน การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาที่ทำพันธกิจในคริสตจักร หน่วยงาน สถาบันการศึกษา สถาบันการแพทย์ และสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์เป็นรายบุคคล และได้จัดบันทึกพร้อมทั้งใช้เครื่องบันทึกเสียงในการบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยการใส่รหัสจัดหมวดหมู่ตามแต่ละประเด็น

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาได้ผลสรุปว่า ครอบครัวที่มีลักษณะแบบพหุมิติคือ 1) มิติเบื้องหน้า (Forward) ที่สนับสนุนให้ลูกได้ก้าวไปข้างหน้าตามอัตลักษณ์ และแนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักในครอบครัวได้วางแนวทางไว้ 2) มิติเบื้องลึก (Inward) ที่มีการสร้างเชิงลึกภายในชีวิตของลูก เป็นการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ สร้างวินัยชีวิต และสร้างภาระใจในการรับใช้พระเจ้า จนกระทั่งตัวตนภายในของลูกได้รับการสร้างขึ้น 3) มิติเบื้องสูง (Upward) ที่มีการถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ หลักคำสอนในการดำเนินชีวิต และหลักสอนในการรับใช้พระเจ้า ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตมากขึ้นหรือสูงยิ่งขึ้น ทั้งทางด้านความเชื่อ การดำเนินชีวิตและการรับใช้พระเจ้า รวมทั้งเป็นการเจริญเติบโตขึ้นสู่ความไพบูลย์ในพระเยซูคริสต์ และนำไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

Title: Family Pattern Influencing Full Time Minister-Disciples: A Case Study of Ministers Aged 35-50 in the Church of Christ in Thailand

Researcher: Naruecha Wareesri

Degree: Master of Arts in Christian Theology

Advisor: Dr. Sakunee Kriangchaiporn (Ph.D)

Approval Date: 27 January 2020

Institution : Payap University, Chiang Mai, Thailand

Number of Pages: 45 pages

Keywords: Family Pattern, Servant Disciples

ABSTRACT

This independent study has the objective of studying the form, composition and guidelines of raising children to discover family patterns that influence children to become full time ministers and disciples. It is a case study of ministers aged 35-50 years old in the Church of Christ in Thailand. It is hoped that the results of this research will contribute to and support both regional and local churches in Thailand to realize the importance of the family in raising children who become disciples who serve God full time, and will participate in the creation of more disciples who serve God full time.

The informants in this independent study are 15 full-time ministers aged 35-50 years in the Church of Christ in Thailand. The population and sample groups were chosen by purposive sampling. The researcher collected the data by interviewing ministers in full-time ministry in churches, departments, schools, hospitals, and seminaries. The researcher took notes while using voice recorders to record data in the interview and analyzed the data by adding codes categorized according to each issue.

The research found three dimensions of family nurture that influence the children's development into full time minister-disciples: 1) Forward dimension that supports children to move forward according to identity, and the way in which the family's main directions have been laid down. 2) Inward dimension that creates depth within the life of a child. It is creating a spiritual life, builds life discipline, and a calling to serve God, so that the child's inner self was created. 3) Upward dimension with the transmission of doctrine in the Bible, doctrine for life, and doctrine for service to the Lord. This results in children growing in beliefs for living and for serving God, as well as growing up into the fullness of Jesus Christ, which leads to being a disciple who serves God full time.

สารบัญ

บทที่ 1	บทนำ.....	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3	ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.4	ปัญหาการวิจัย.....	2
1.5	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	2
1.6	ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา.....	3
บทที่ 2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1	แนวความคิดเรื่องครอบครัวจากพระคัมภีร์.....	4
2.2	แนวความคิดเรื่องการสร้างสาวก.....	6
2.2.1	ความหมายของสาวก.....	6
2.2.2	แนวทางการสร้างสาวกจากพระคัมภีร์.....	7
2.2.3	แนวทางการสร้างผู้เชื่อให้เป็นสาวก.....	8
2.3	แนวความคิดเรื่องการเจริญเติบโตขึ้นทางด้านความเชื่อ.....	10
2.3.1	พัฒนาการทางด้านความเชื่อของเด็ก.....	10
2.3.2	การเสริมสร้างความเชื่อของลูกให้เจริญเติบโต.....	12
2.4	แนวความคิดเรื่องการเตรียมลูกสู่การรับใช้จากพระคัมภีร์.....	15
2.4.1	การเตรียมขามูเอลสู่การรับใช้.....	15
2.4.2	การเตรียมแซมสันสู่การรับใช้.....	15

2.4.3	การเตรียมทีมไปสู่การรับใช้	16
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3	วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ.....	19
3.1	แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
3.2	เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ	19
3.3	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
3.4	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
3.5	อุปสรรคและข้อจำกัด.....	20
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
4.1	มิติเบื้องต้น (Forward)	21
4.1.1	อัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว	22
4.1.2	แนวทางของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว.....	24
4.1.3	แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว	26
4.2	มิติเบื้องต้น (Inward)	28
4.2.1	การสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ	28
4.2.2	การสร้างวินัยชีวิต.....	29
4.2.3	การสร้างภาระใจในการรับใช้.....	31
4.3	มิติเบื้องต้น (Upward).....	33
4.3.1	หลักคำสอนในพระคัมภีร์.....	34
4.3.2	หลักคำสอนในการดำเนินชีวิต	36
4.3.3	หลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้า.....	38

บทที่ 5	บทสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	41
5.1	สรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล	41
5.1.1	รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา	41
5.1.2	องค์ประกอบภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา	42
5.1.3	แนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา	42
5.2	ข้อเสนอแนะ	43
5.2.1	ข้อเสนอต่อสภาคริสตจักรในประเทศไทย	43
5.2.2	ข้อเสนอต่อหน่วยงานเผยแพร่พระกิตติคุณ สภาคริสตจักรในประเทศไทย	44
5.2.3	ข้อเสนอต่อหน่วยงานศิษยาภิบาล สภาคริสตจักรในประเทศไทย	44
5.2.4	ข้อเสนอต่อคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนา ภาคที่ 15 สภาคริสตจักรในประเทศไทย.....	44
5.2.5	ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	44
	บรรณานุกรม.....	1
	ภาคผนวก ก.....	3
	ประวัติผู้เขียน.....	4

รายการอักษรย่อและสัญลักษณ์

ค.ศ. คริสตศักราช

คศ. ครุศาศนา

นียมศัพท์

รูปแบบครอบครัว

หมายความถึง ลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว
บริบทสภาพความเป็นอยู่ และการเลี้ยงดูภายในครอบครัว

สาวกที่รับใช้พระเจ้า

หมายความถึง ผู้เรียนรู้ ศิษย์ ผู้ที่เชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์
และมีชีวิตที่เป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ ในภาษากรีกใช้คำว่า
“μαθητής” และอุทิศชีวิตเพื่อรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวเป็นเป้าหมายทางบุคลิกภาพและคุณลักษณะของสมาชิก และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกที่มีการถ่ายโอนค่านิยม ทศนคติ และความเชื่อศรัทธาจากสมาชิกรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ครอบครัวยังเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ ฝึกฝน และอบรมให้สมาชิกได้เรียนรู้ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อีกทั้งยังมีการใช้เวลาาร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกัน ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นสถาบันเริ่มต้นที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

เนื่องจากผู้วิจัยทำพันธกิจการสร้างสาวกโดยตรงในหน่วยงานเผยแผ่พระกิตติคุณสภาคริสตจักรในประเทศไทยเห็นว่า การสร้างสาวกของพระเยซูคริสต์ควรเริ่มต้นภายในครอบครัว เพราะว่า ครอบครัวมีความสำคัญที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้ แต่ในปัจจุบันสภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่นยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างสาวกในบริบทครอบครัว และบางครอบครัวไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งต่อการเป็นสาวกที่รับใช้ทำให้เกิดปัญหาในการทำพันธกิจการสร้างสาวกของพระเยซูคริสต์ ซึ่งส่งผลให้ในคริสตจักรมีจำนวนผู้เชื่อมากกว่าผู้ที่เป็สาวกของพระเยซูคริสต์ เพราะว่าผู้เชื่อจำนวนมากไม่ได้รับการสร้างให้เป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ และเป็นเพียงผู้มารับบริการทางคริสต์ศาสนา รับพระวจนะ รับบัพติสมา รับมหาสนิท แต่ไม่ได้รับใช้พระเจ้าหรือมีส่วนร่วมในการทำพันธกิจคริสตจักร

จากประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในคริสตจักร กอปรกับผู้วิจัยทำพันธกิจการสร้างสาวกโดยตรงจึงเป็นที่มาของความสนใจศึกษารูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูภายในครอบครัวของครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา และที่ผ่านมามีการศึกษา “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการสร้างสาวกตามเฉลยธรรมบัญญัติ 6:4-9 และกิจการ 2:42-47 กับกระบวนการสร้างสาวกระดับยุวชนของคริสตจักรที่หนึ่งเชียงใหม่” (ปรินดา มะโนวงศ์, 2551) และ “กระบวนการสร้างสาวกตามแบบอย่างของพระคริสต์ และการประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดบทเรียน ตัวอย่างสำหรับอนุชนคริสตจักรท้องถิ่น” (ชาย ปัญญาพระพร, 2555) และ “การสร้างสาวกแบบพระเยซูในกลุ่มวัยรุ่นผ่านโซเชียลมีเดีย: กรณีศึกษานักเรียนรวิวารศึกษา ระดับชั้น ม.3-ม.6 คริสตจักรที่หนึ่งเชียงใหม่” (ภควี ต้นนำแสง, 2555) และ “บทบาทของพ่อแม่ในการส่งต่อความเชื่อคริสเตียนสู่ลูก: กรณีศึกษาคริสตจักรเขลางค์พันธกิจ จังหวัดลำปาง” (ทงงค์ พิทักษ์ประวัติ, 2560)

แต่การศึกษารูปแบบของครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลายังไม่มีปรากฏในวรรณกรรม ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา” ทั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการและการทำพันธกิจคริสตจักรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อศึกษารูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา
- (2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา
- (3) เพื่อหาแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษารูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้ จากการสัมภาษณ์ผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 15 คน ที่อยู่ในเขตภาคเหนือ

1.4 ปัญหาการวิจัย

การศึกษานี้ต้องการทราบถึงรูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

ครอบครัวของผู้ที่ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในการศึกษานี้ อาจเป็นได้ทั้งครอบครัวคริสเตียน และไม่ได้เป็นครอบครัวคริสเตียน

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

(1) มีองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

(2) คริสตจักร องค์การคริสเตียน หน่วยงาน และสถาบันสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

(3) ผลจากการศึกษาจากการค้นคว้าอิสระนี้ จะมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่น ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัว ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา และครอบครัวจะมีส่วนในการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลามากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา เพื่อว่าผลจากการค้นคว้านี้จะมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา และจะมีส่วนร่วมในการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลามากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวความคิดเรื่องครอบครัวจากพระคัมภีร์

สาธัญญ์ บุญเกียรติ, และสิริกัญญา บุญเกียรติ (2009) กล่าวถึงหลักการจากพระคัมภีร์เกี่ยวกับครอบครัวดังนี้ ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม คำว่า “ครอบครัว” หมายความว่า ครอบครัวขยาย ตระกูล และเผ่า แม้ว่าเผ่าเหล่านั้นมีความสำคัญมากต่อชนชาติอิสราเอล แต่ว่าครอบครัวขยายนั้นเป็นสิ่งที่มียุทธผลต่อชีวิตของพวกเขามากที่สุด เพราะทำให้ชนชาติอิสราเอลรู้สึกได้รับการยอมรับ มีเอกลักษณ์ มีความปลอดภัย และมีความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นชนชาติของพระเจ้า ครอบครัวขยายจึงถือว่าเป็นหน่วยพื้นฐานของโครงสร้างทางสังคมระบบเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์กับพระเจ้าของชนชาติอิสราเอล ดังนั้น พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมจึงเน้นว่า ผู้ใหญ่ในครอบครัวต้องทำหน้าที่ส่งมอบความเชื่อต่อไปสู่ลูกหลาน (ฉธบ. 4:9; 6:4-9) ในครอบครัวชาวอิสราเอล พ่อมีบทบาทสำคัญในการเล่าการอัศจรรย์ที่พระเจ้าทรงทำพระราชกิจในอดีตให้ลูกหลานฟัง และตอบคำถามข้อสงสัยเมื่อลูกหลานเกิดความไม่เข้าใจ (อพย. 12:26-27; ฉธบ. 6:20-25; ยชว. 4:6-7,21-23) ขณะเดียวกัน แม่ก็มีบทบาทที่สำคัญในชีวิตฝ่ายวิญญาณของลูกหลาน ตามที่ปรากฏในข้อพระคัมภีร์ที่สอนให้ลูกหลานเชื่อฟังคำสอนของทั้งพ่อและแม่ (สภษ. 1:8; 15:20)

ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ คำว่า “ครอบครัว” หมายความว่า ครอบครัวขยายที่ให้ความรู้สึกปลอดภัยและเอกลักษณ์แก่สมาชิกในครอบครัว นอกจากนั้น ครอบครัวยังเป็นจุดศูนย์กลางในการเติบโตของคริสตจักรในยุคแรกอีกด้วย เพราะว่าการกระทำต่างๆ ของคริสเตียนล้วนเริ่มต้นขึ้นที่บ้าน เช่น การร่วมพิธีมหาสนิท การสั่งสอน การประกาศข่าวประเสริฐ และการให้รับบัพติศมา (กจ. 2:46; 5:42; 16:15; 20:20) ดังนั้น ในสมัยพระคัมภีร์ทั้งภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่

ครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของผู้คน และมีบทบาทที่สำคัญในการส่งต่อความเชื่อจากชนรุ่นหนึ่งไปสู่ชนอีกรุ่นหนึ่ง

นอกจากนี้ การศึกษาพระคัมภีร์เกี่ยวกับครอบครัวทำให้พบหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ครอบครัวเป็นชุมชนพื้นฐานที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้น 2) ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวตั้งอยู่บนรากฐานความรักของพระเจ้า และ 3) ครอบครัวฝ่ายร่างกายเป็นภาพสะท้อนของครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณ ในปฐมกาลพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ขึ้นตามพระฉายาของพระองค์ให้เป็นชายและหญิง ทรงอวยพรให้มนุษย์มีลูกหลานทวีมากขึ้น และทรงผูกพันมนุษย์คู่แรกให้เป็นหนึ่งเดียวกันในครอบครัว (ปฐมก. 1-2) ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นชุมชนพื้นฐานของมนุษย์ที่เกิดขึ้นตามพระประสงค์ของพระเจ้า และในครอบครัวพระเจ้าทรงมีพระประสงค์ให้สมาชิกแต่ละคนมีความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนรากฐานความรักของพระเจ้าที่เสียสละ ปราศจากเงื่อนไข และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง (ยน. 3:16; รม. 5:6-9) สมาชิกในครอบครัวจึงต้องรักและยอมรับซึ่งกันและกันอย่างไม่มีเงื่อนไข ยกโทษให้แก่กันและกัน รวมทั้งเสริมสร้างชีวิตของกันและกันให้พัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

นอกจากนั้น ครอบครัวฝ่ายร่างกายยังเป็นภาพสะท้อนของครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณ ซึ่งเป็นครอบครัวใหม่ที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้น พระเยซูคริสต์ตรัสว่า “ผู้ใดจะกระทำตามพระทัยพระเจ้า ผู้นั้นแหละเป็นพี่น้องชายหญิงและมารดาของเรา” (มก. 3:35) และ “ผู้ใดที่รักบิดามารดา ยิ่งกว่ารักเราก็มไม่มีค่าควรกับเรา และผู้ใดรักบุตรชายหญิง ยิ่งกว่ารักเราก็มไม่มีค่าควรกับเรา” (มธ. 10:37) พระเยซูคริสต์ไม่ได้ทรงปฏิเสธครอบครัวฝ่ายร่างกาย แต่พระองค์ทรงสำแดงถึงครอบครัวใหม่ในฝ่ายจิตวิญญาณ ซึ่งมีความสำคัญมากกว่า อาจารย์เปาโลและผู้เขียนพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่คนอื่นๆ กล่าวว่า คริสตจักรคือครอบครัวของพระเจ้า คริสเตียนแต่ละคนได้รับฐานะใหม่เป็นบุตรของพระเจ้า และเป็นพี่น้องกันในครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณ (อฟ. 2:19; 1 ทธ. 3:15; ฮบ. 3:6; 1 ปต. 4:17) ดังนั้น คนไทยสามารถเข้าใจและมีประสบการณ์เกี่ยวกับครอบครัวใหม่ได้ไม่ยาก เนื่องจากคนไทยจำนวนมากอาศัยอยู่ในครอบครัวขยายที่มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคนในชุมชน ในขณะที่ชาวตะวันตกใช้คำว่า “พ่อ แม่ ลุง ป้า น้า หรือลูก” สำหรับผู้ที่เป็ญาติพี่น้องกันจริงๆ เท่านั้น แต่คนไทยสามารถใช้คำเหล่านี้ในการเรียกผู้ที่ไม่ได้เป็ญาติพี่น้องกันจริงๆ ได้ด้วย เช่น เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่าแม่ของตนเองว่า “คุณป้า” จากลักษณะนี้ของวัฒนธรรมไทยส่งผลทำให้คริสเตียนไทยสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมากขึ้นกับสมาชิกคนอื่นๆ ในคริสตจักร และยังส่งผลให้ผู้ใหญ่ คริสเตียนสามารถช่วยให้เยาวชน ที่ไม่ได้มาจากครอบครัวคริสเตียนสามารถมีประสบการณ์เกี่ยวกับครอบครัวใหม่ฝ่ายจิตวิญญาณของพระเจ้า

2.2 แนวความคิดเรื่องการสร้างสาวก

2.2.1 ความหมายของสาวก

ดวงสุตา ศรีบัวอ้าย (1996) กล่าวถึงความหมายของสาวกดังนี้ ในภาษาไทย คำว่า “สาวก” หมายความว่าถึง นักเรียนหรือลูกศิษย์ มาจากภาษากรีกคำว่า “μαθητής” (มาเธเตส) อยู่ในรูปของคำนามหมายความว่า ผู้เรียนรู้ ลูกศิษย์ หรือสาวก คำนี้ในความหมายโดยทั่วไปจะบ่งชี้ไปยังผู้ที่เรียนรู้ฝึกและปฏิบัติเพื่อพัฒนาความสามารถที่มีด้านใดด้านหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตติดตามครู หรืออาจารย์ที่สั่งสอนพวกเขาอยู่เสมอ นอกจากนี้ คำนี้ยังใช้กับคนใดคนหนึ่งที่ได้รับการสั่งสอน ถ้ายทอดแนวความคิด หรือความสามารถไปสู่คนอื่น

ในพันธสัญญาเดิมคำว่า “สาวก” ภาษาฮีบรูใช้คำว่า “גַּמְלוּל” (ทาลมิด) ซึ่งมีความหมายเดียวกับคำว่า “μαθητής” (มาเธเตส) และคำว่า “גַּמְלוּל” (ทาลมิด) ปรากฏใน 1 พงศาวดาร 25:8 “เขาทั้งหลายจับฉลากหน้าที่ของเขา ทั้งผู้น้อย ผู้ใหญ่ ครูและศิษย์ก็เหมือนกัน”

ในพันธสัญญาใหม่คำว่า “สาวก” ภาษากรีกใช้คำว่า “μαθητής” (มาเธเตส) หมายความว่าถึง สาวก ลูกศิษย์ นักเรียน หรือผู้เรียนรู้ ปรากฏทั้งหมด 250 ครั้ง ในพระกิตติคุณและกิจการของอัครทูต โดยส่วนใหญ่คำว่า “μαθητής” (มาเธเตส) ที่ปรากฏในพันธสัญญาใหม่นั้น หมายความว่าถึง ผู้ที่เป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ นอกจากนี้ยังหมายความว่าถึง สาวกของยอห์นผู้ให้รับบัพติศมา สาวกของฟาริสี และสาวกธรรมมาจารย์ด้วย ซึ่งสาเหตุที่ส่งผลให้คำว่า “สาวก” โดยส่วนใหญ่ หมายความว่าถึง สาวกของพระเยซูคริสต์ เนื่องจากสาวกเหล่านั้นได้รับการทรงเรียกโดยพระเยซูคริสต์

นอกจากนี้ จอห์น เอช. โอ๊ค (2011) กล่าวถึงความหมายของคำว่า “สาวก” ในพระกิตติคุณ กิจการของอัครทูต และจดหมายฝากของอาจารย์เปาโล ที่ช่วยสร้างความเข้าใจในความหมายของคำว่า “สาวก” ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นดังนี้

ในพระกิตติคุณคำว่า “สาวก” มีความหมายที่เป็นเอกลักษณ์ตามแนวคิดของผู้เขียนพระกิตติคุณแต่ละคน พระกิตติคุณมัทธิวให้แนวคิดเกี่ยวกับสาวกว่า ผู้เชื่อทุกคนเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นจอมเจ้านายแต่เพียงองค์เดียว และในพระกิตติคุณมาระโกคำว่า “สาวก” ถูกใช้ในความหมายที่แคบไม่มีข้อยกเว้นโดยที่มาระโกไม่ได้เรียกคนอื่นๆ ว่า เป็นสาวกนอกจากเหล่าสาวกของพระเยซูคริสต์ทั้ง 12 คน ส่วนในกิตติคุณลูกาคำว่า “สาวก” ถูกใช้ในความหมายที่กว้างกว่า ในพระกิตติคุณมาระโก นอกจากนี้ในพระกิตติคุณยอห์นคำว่า “สาวก” ถูกใช้ในความหมายที่ทั้งแคบและกว้าง โดยในความหมายที่แคบนั้นมีการใช้ในความหมายเดียวกับพระกิตติคุณมาระโก ส่วนในความหมายที่กว้างมีคนจำนวนมากถูกเรียกว่าเป็นสาวก (ยน. 6:6) ทุกคนที่เชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ และติดสนิทอยู่กับพระคำของพระองค์ก็นับว่า เป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ (ยน. 8:31)

ในกิจการของอัครทูตคำว่า “สาวก” มีความหมายที่หลากหลายตามแนวคิดของนายแพทย์ลูกาผู้เขียนพระกิตติคุณลูกาและกิจการของอัครทูต คำว่า “สาวก” ถูกใช้ในกิจการของ

อัครทูตกับทุกคนไม่ว่าใครก็ตามที่เชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ โดยที่ตอนต้นในกิจการของอัครทูตคำว่า “ผู้เชื่อ” และ “สาวก” ถูกใช้สลับกันไป แต่ในตอนต่อมากำว่า “ผู้เชื่อ” ถูกใช้น้อยลง โดยมีการนำ คำว่า “สาวก” มาใช้แทน (กจ. 2:44; 4:32) นอกจากนี้ บรรดาสาวกที่มีความกระตือรือร้นในการทำพันธกิจในเมืองอันติโอกยังถูกเรียกว่า “คริสเตียน” (กจ. 11:26) เป็นเกียรติเฉพาะแก่ผู้ที่มีฤทธิ์อำนาจแห่งการเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์

ในจดหมายฝากของอาจารย์เปาโลคำว่า “สาวก” ถูกแทนที่โดยการใช้นิยามว่า “ความไพบุลย์และความเป็นผู้ใหญ่” การที่คำว่า “สาวก” ขาดหายไปจากจดหมายฝากของอาจารย์เปาโลไม่ได้ส่งผลกระทบต่อคุณค่าและความสำคัญของการเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ แต่การที่อาจารย์เปาโลได้นำคำว่า “ความไพบุลย์และความเป็นผู้ใหญ่” มาใช้แทนนั้นยังเป็นการเสริมความหมายที่แท้จริงของการเป็นสาวก และเมื่อกล่าวถึงคนที่เป็นผู้ใหญ่หรือมีความสมบูรณ์ต่างก็มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “สาวก” ที่มีหมายรวมถึง ความเป็นผู้ใหญ่ การเติบโต ความสมบูรณ์หรือครบถ้วน (1 คร. 14:20; อฟ. 4:12; คส. 1:28; 2 ทม. 3:17) นอกจากนี้ อาจารย์เปาโลยังเน้นการเตรียมคนของพระเจ้าให้เป็นผู้ใหญ่ เพื่อสร้างความเข้าใจในการเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่เข้าไปสู่ความบริบูรณ์ของพระเยซูคริสต์ เปรียบเทียบว่า การเป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วนั้น มีความคล้ายคลึงกันกับการที่ลูกๆ ฝันว่าจะเติบโตขึ้นเป็นเหมือนพ่อ รวมทั้งการบรรลุความเป็นผู้ใหญ่ที่เต็มบริบูรณ์ด้วยพระเยซูคริสต์นั้นหมายถึง การเติบโตขึ้นเป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ ตามที่อาจารย์เปาโลกล่าวว่า “เจริญขึ้นในทุกด้านสู่พระองค์ผู้เป็นศีรษะคือ พระคริสต์” (อฟ. 4:15) ดังนั้น ในจดหมายฝากของอาจารย์เปาโลจึงให้ความหมายของสาวกที่เจริญเติบโตขึ้นสู่พระเยซูคริสต์อย่างครบสมบูรณ์

2.2.2 แนวทางการสร้างสาวกจากพระคัมภีร์

สาธัญญ บุนยเกียรติ, และสิริกัญญา บุนยเกียรติ (2009) กล่าวถึงหลักการจากพระคัมภีร์เกี่ยวกับการสร้างสาวกดังนี้ คำว่า “สาวก” ในสมัยพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม หมายความว่า ผู้ติดตาม ผู้สนับสนุนลูกศิษย์ของครูหรือผู้นำทางศาสนา หรือผู้ที่ได้รับการสอนจากพระเจ้า (1 พศต. 25:7-8; อสย. 8:16; 54:13) นอกจากนี้ ในสมัยพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ คำว่า “สาวก” หมายความว่า ผู้สนับสนุน ผู้ติดตามผู้นำหรือครู เช่น ศิษย์ของยอห์น ศิษย์ของฟาริสี และศิษย์ของพระเยซู (มก. 2:18) รวมทั้งในพระกิตติคุณคำว่า “สาวก” ยังหมายความว่าสาวก ทั้งสิบสองคน และคนอื่นๆ ที่ติดตามพระเยซูคริสต์ (ลก. 6:13,17; มธ. 27:57) ในกิจการของอัครทูต คำว่า “สาวก” ใช้ในความหมายเดียวกับคำว่า “ผู้เชื่อ” และ “คริสเตียน” (กจ. 6:1-7; 11:26) อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องเข้าใจว่า สาวกไม่ได้เป็นเพียงผู้ที่เชื่อในพระเยซูคริสต์เท่านั้น แต่ว่าเป็นผู้ที่อยู่ในกระบวนการของการเป็นเหมือนกับพระเยซูคริสต์

นอกจากนี้ ในพระคัมภีร์เฉลยธรรมบัญญัติ 6:4-9 ยังกล่าวถึงแนวทางการสร้างสาวกของชาวยิวว่า การสร้างสาวกของชาวยิวมีจุดศูนย์กลางอยู่ในครอบครัว และพันธกิจนี้อยู่ภายใต้

ความรับผิดชอบของผู้ใหญ่ที่อยู่ในครอบครัว พวกเขาจำเป็นต้องสอนพระวจนะของพระเจ้าให้ลูกหลานอย่างเอาใจจริงเอาใจผ่านทางคำพูดและการกระทำในทุกสถานที่และทุกเวลา จากการที่ผู้ใหญ่ชาวียิวได้ตอบสนองพระบัญชาของพระเจ้า โดยให้ความสำคัญแก่การสร้างลูกหลานให้เติบโตขึ้นในทางของพระเจ้า ผู้ใหญ่ที่อยู่ในครอบครัวจึงสามารถส่งต่อความเชื่อไปยังคนรุ่นหลัง และนำพาลูกหลานให้ไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ในพระเจ้าได้ ดังนั้น ผู้ใหญ่คริสเตียนไทยจำเป็นต้องนำหลักการนี้มาใช้ในการสร้างสาวก โดยที่พ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ที่เป็นคริสเตียนควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตคริสเตียน และเอาใจจริงเอาใจในการสร้างลูกหลานของตนให้เป็นสาวกแท้ของพระเยซูคริสต์

2.2.3 แนวทางการสร้างผู้เชื่อให้เป็นสาวก

ชัยยัณ อุโฆษกุล (2009) กล่าวถึงกระบวนการสร้างสาวกที่พระเยซูคริสต์ทรงวางแบบอย่างไว้ และได้รับการพิสูจน์มาตลอดประวัติศาสตร์ของคริสตจักรว่า ส่งผลต่อการขยายอาณาจักรของพระเจ้าอย่างเกิดผลมั่นคงและทวีคูณมาอย่างต่อเนื่องในระยะยาว โดยที่หลักพื้นฐานของการสร้างผู้เชื่อให้เป็นสาวกนั้นมี 3 แนวทางดังนี้

(1) สร้างโดยให้เห็นแบบอย่างชีวิต ก่อนที่พระเยซูคริสต์จะประทานพระมหาบัญชาให้สาวกออกไปปฏิบัติ พระเยซูคริสต์ทรงเริ่มกระทำก่อนเพื่อเป็นแบบอย่าง และเป็นแนวทางให้กับสาวกได้เห็นเพื่อจะได้เข้าใจว่า จะต้องทำอะไรและต้องทำอะไร เช่น สาวกได้เห็นพระองค์ทรงออกไปประกาศและได้เห็นพระองค์เสด็จไปหาผู้คน เพื่อเทศนาสั่งสอนเรื่องอาณาจักรของพระเจ้าด้วยความรัก ความห่วงใย และการเสียสละ สาวกได้เห็นพระเยซูคริสต์ทรงเรียกร้องให้ผู้ฟังตอบสนองต่อพระเจ้าด้วยความเชื่อและการกลับใจ จากแบบอย่างเหล่านี้ที่สาวกได้เห็น พวกเขาจึงรับรู้ว่าการสร้างสาวกต้องทำโดยการมีส่วนร่วมในชีวิตอย่างไร

(2) สร้างโดยมีส่วนร่วมในชีวิต แม้ว่าพระเยซูคริสต์จะทรงสอนด้วยวาจา รวมทั้งให้การกระทำและชีวิตเป็นแบบอย่างที่สามารถเห็นได้ แต่พระเยซูคริสต์ก็ทรงตระหนักว่าการเกิดผลอย่างเต็มที่จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อชีวิตของสาวกของพระองค์ได้มีส่วนร่วมในกันและกัน จึงไม่ใช่การเห็นแบบอย่างในระยะไกลหรือในชั้นเรียน แต่เป็นการมีส่วนร่วมในชีวิตที่ทำให้คำสอนไม่เป็นแค่เพียงนามธรรมหรือทฤษฎีเท่านั้น พระเยซูคริสต์จึงทรงทุ่มเทชีวิตใช้เวลากับสาวกทั้งส่วนตัวและในกลุ่มเล็ก การมีส่วนร่วมในชีวิตนี้เห็นได้จากตัวอย่าง เช่น สาวกได้เดินและได้ทำงานร่วมกับพระเยซูคริสต์ตามหมู่บ้าน ได้ฟังคำสอนและคำหนุนใจทั้งขณะอยู่ในบ้านหรือที่พักริมทาง สาวกได้สนทนาบนโต๊ะอาหาร ได้ซักถามเพื่อไขข้อข้องใจหรือสงสัย พวกเขาได้เชิญให้พระเยซูคริสต์ประทับเยี่ยมเยียนที่บ้าน เพื่อว่าพระองค์จะได้พบปะกับญาติสนิทของพวกเขา และการมีส่วนร่วมในชีวิตที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรัก ความวางใจ รวมทั้งความพร้อมที่จะเปิดเผยชีวิตเช่นนี้ ส่งผลให้เมื่อสาวกมีความบกพร่องผิดพลาด พวกเขาจึงพร้อมรับคำตักเตือน ตลอดจนรับการอภัยจากพระเยซูคริสต์ เพราะว่าสาวกได้รับการ

ตอบสนองจากพระองค์เสมอ สาวกจึงเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อพระองค์ด้วยชีวิตเช่นกัน ผลที่เกิดขึ้นคือ ชีวิตของสาวกเริ่มเปลี่ยนแปลง เริ่มเรียนรู้ที่จะเชื่อฟัง ปราบปรามจะทำสิ่งที่พระเยซูคริสต์ได้ทรงกระทำ และให้ชีวิตของพวกเขาเป็นเหมือนพระองค์มากขึ้น อย่างไรก็ตามการเข้าส่วนในชีวิตที่ว่ามีไม่ใช่เรื่องที่ย่างในทางปฏิบัติในสังคมที่มีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง แต่ก็ไม่มีวิธีอื่นใดมาทดแทนได้

(3) สร้างโดยการส่งทอดภาระแห่งชีวิต พระเยซูคริสต์ทรงตระหนักว่าเป้าหมายที่จะมีสาวก ในชนทุกชาติทั่วโลก จะสำเร็จได้เมื่อกระบวนการสร้างสาวกที่พระองค์ทรงเริ่มแล้วมีผู้รับผิดชอบต่อ แม้ว่ายุทธวิธีการขยายอาณาจักรของพระเจ้าจะเริ่มต้นที่พระเยซูคริสต์เพียงผู้เดียว แต่พระองค์ก็ทรงเตรียมพร้อมที่จะส่งทอดพันธกิจและภาระความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่นี้ ให้แก่สาวกกลุ่มหนึ่งของพระองค์ จากสิ่งที่พระเยซูคริสต์ทรงกระทำกับสาวกพบว่าทรงกระทำผ่านกระบวนการสรรสร้าง-ส่ง และโดยกระบวนการนี้ช่วยให้เข้าใจหลักการสร้าง “ผู้สร้างสาวก” ได้ดีขึ้นดังนี้

1. กระบวนการสรร พระเยซูคริสต์ทรงใช้เวลาไม่น้อยกับการสร้างผู้เชื่อให้เป็นสาวกท่ามกลางหมู่คนกลุ่มใหญ่ แต่พระองค์ก็ได้ทรงเลือกผู้มีความพร้อมที่จะไปเกิดผลทวีคูณเป็นพิเศษ พระเยซูคริสต์ทรงเลือกอัครสาวก 12 คน ก่อนแล้วจึงเลือกอีก 70 คน การทรงเลือกคนของพระองค์ตั้งอยู่บนหลักของอุปมาเรื่องการหว่านพืช (มก. 4:1-20) ที่ให้ความสำคัญกับการตอบสนองของคนฟังที่มีต่อพระเจ้าโดยไม่ได้ให้น้ำหนักที่ระดับสติปัญญาหรือความสำเร็จทางสังคม พระเยซูคริสต์ทรงเปรียบเทียบคนกับผลของเมล็ดที่ตกในดิน 4 ประเภท 1. บางคนที่ไม่ตอบสนองเลย 2. บางคนตอบสนองแต่ไม่ปรารถนาจะหยั่งรากความเชื่อในที่สุดก็เฉาตาย 3. บางคนตอบสนองแต่ให้สิ่งอื่นมาปกคลุมชีวิตทำให้ไม่เกิดผล และคนกลุ่มสุดท้าย 4. บางคนเกิดผลในระดับที่แตกต่างกัน เช่น ร้อยเท่า หกสิบเท่า หรือสามสิบเท่า สาวกกลุ่มสุดท้ายเป็นผู้ที่พระเยซูคริสต์ได้ทรงเลือกที่จะลงทุนชีวิตด้วยเป็นพิเศษ เพราะว่าพวกเขาจะเป็นผู้รับมอบภาระความรับผิดชอบการขยายอาณาจักรพระเจ้าต่อไป

2. กระบวนการสร้าง พระเยซูคริสต์ทรงเลือกผู้ที่พร้อมตอบสนองฝ่ายจิตวิญญาณแล้วก็จริง แต่พระองค์ยังทรงต้องมีความหนักแน่นและบากบั่นอย่างยิ่ง ความล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่าในชีวิตของสาวกไม่เคยเป็นเหตุให้พระเยซูคริสต์เลิกสั่งงานสร้างพวกเขาให้เป็นผู้สร้างสาวกแท้จริงแล้วแบบอย่างเช่นนี้ของพระองค์เป็นบทเรียนสำคัญของสิ่งที่สาวกต้องเรียนรู้ ในแนวทางการสร้างของพระเยซูคริสต์ กระบวนการสร้างผู้สร้างสาวกนี้ไม่เพียงคำนึงถึงการสร้างทักษะที่ต้องมีเท่านั้น แต่ว่าจำเป็นต้องสร้างคุณลักษณะชีวิตด้วย ในการสร้างชีวิตสาวกพระเยซูคริสต์ทรงพร้อมว่ากล่าวตักเตือน แก้ไข ให้อภัย และให้โอกาสเสมอ เพื่อสาวกจะมีชีวิตที่ขอบพระทัยเป็นคนที่พระเจ้าทรงใช้การได้ พระเยซูคริสต์ทรงช่วยให้สาวกเห็นพระบิดาเป็นศูนย์กลางในชีวิต และมีความปรารถนาให้น้ำพระทัยของพระเจ้าสำเร็จ ในชีวิตและผ่านชีวิตของสาวกของพระองค์

3. กระบวนการส่ง พระเยซูคริสต์ทรงตระหนักดีว่าในวันหนึ่งพระองค์จะต้องเสด็จจากโลกนี้ไปสู่พระบิดาในสวรรค์ และสาวกต้องรับผิดชอบพันธกิจที่พระองค์ทรงเริ่มไว้แล้วต่อไป

พระเยซูคริสต์ จึงทรงสร้างสาวกโดยขณะที่กำลังทรงสร้างนั้น พระองค์ทรงทำให้พวกเขาดู ทรงทำร่วมกับพวกเขา และทรงให้โอกาสพวกเขาทำเอง โดยการส่งพวกเขาออกไปทำพันธกิจตามลำพัง เพื่อฝึกฝนในสิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้มา เพื่อว่าเมื่อถึงเวลาที่พระเยซูคริสต์จะเสด็จจากสาวกไป และพระวิญญาณบริสุทธิ์จะเสด็จลงมาเหนือพวกเขา สาวกจะมีความพร้อมออกไปประกาศสร้างผู้เชื่อใหม่ ให้เป็นสาวก และสร้างผู้สร้างสาวก รวมทั้งตั้งคริสตจักรของพระเยซูคริสต์ในทุกหนทุกแห่ง

2.3 แนวความคิดเรื่องการเจริญเติบโตขึ้นทางด้านความเชื่อ

2.3.1 พัฒนาการทางด้านความเชื่อของเด็ก

แคเธอรีน คอปชี (2003) กล่าวถึงความเป็นเลิศที่เด็กทุกคนมีมาตั้งแต่กำเนิด ดังนี้ เด็กทุกคนมีความเชื่อบางอย่างที่ได้มาจากช่วงเดือนแรกๆ ของชีวิต ทารกที่อยู่ในอ้อมแขนของแม่ แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจไม่ใช่โดยความเชื่อหรือการกระทำ แต่เป็นการไว้วางใจอย่างง่ายๆ เด็กทุกคนมีความเป็นเลิศที่มีมาตั้งแต่กำเนิดคือ จิตสำนึกหรือความรู้สึกที่ไวต่อเรื่องพระเจ้า ในความล้าลึก และในการสัมผัสพระเจ้าในชีวิต ความเป็นเลิศนั้นมีลักษณะดังนี้

(1) เปิดรับธรรมชาติ ความรู้สึก และบุคคลอื่นได้มาก รวมทั้งมีความคิดลึกซึ้งในการยำเกรงและแปลกประหลาดหรืออัศจรรย์ใจ

(2) รับรู้อยู่กับปัจจุบัน มีความสามารถที่จะมีชีวิตอยู่แบบที่นี้และเดี๋ยวนี้ รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะมุ่งและสัมผัสกับความรู้สึกของตน

(3) มีมุมมองในชีวิตที่ไม่ซับซ้อน โดยเห็นว่าเป็นเรื่องง่ายที่จะไว้วางใจ และยอมรับสิ่งต่างๆ ที่มาจากพระเจ้า

นอกจากนั้น ความเป็นเลิศที่เด็กทุกคนมีมาตั้งแต่กำเนิด สามารถเลื่อนหายไปได้ด้วยความเป็นจริงที่เลวร้ายของสังคมโลก โดยที่การเปิดกว้าง ความล้าลึก และความตื่นตัวฝ่ายจิตวิญญาณ รวมทั้งประสาทสัมผัสของเด็กทุกคน สามารถและมักจะถูกทำลายไปในช่วงแรกของชีวิต ส่งผลให้พระฉายาของพระเจ้าในเด็กถูกหรือสูญเสียไป การพัฒนาทางด้านความเชื่อของเด็กทุกคนต้องการความสามารถที่จะใช้จิตวิญญาณของเด็กก้าวไปสู่ความเชื่อ แต่ระดับของจิตวิญญาณนี้ได้ถูกทำลายโดยความเป็นจริงที่เลวร้ายของสังคมโลก ส่งผลต่อความสามารถของเด็กในการก้าวไปสู่ความเชื่อ กลายเป็นเรื่องยากมากสำหรับเด็กที่จะเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ ถ้าหากเด็กๆ สูญเสียความสามารถในการไว้วางใจ และเป็นเรื่องยากมากที่พวกเขาจะอัศจรรย์ใจในการทรงสร้างของพระเจ้า ถ้าหากพวกเขาไม่มีสิ่งใดในสภาพแวดล้อม ที่จะส่งเสริมจิตวิญญาณแห่งความยำเกรงและความอัศจรรย์ใจ

ทั้งนี้ จากตัวอย่างในพระคัมภีร์ทำให้เห็นว่า พระเจ้าประทานความเชื่อแก่เด็กบางคนเห็นได้อย่างชัดเจน แต่ความเชื่อนั้นก็เติบโตขึ้นมากหรือน้อยเท่าๆ กับการเติบโตด้านกายภาพและจิตใจ เนื่องจากมีการเชื่อมโยงการพัฒนาทางด้านความเชื่อเข้ากับการพัฒนาด้านอื่นๆ ดังนั้น

จึงเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะเริ่มต้นการพัฒนาความเชื่อในเด็กตั้งแต่พวกเขาอายุยังน้อย และการให้ความเอาใจใส่ต่อพัฒนาการด้านทางความเชื่อจะต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่เริ่มขึ้นไม่นานหลังจากที่กำเนิด เพื่อความเชื่อจะเติบโตควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านกายภาพ สังคม และอารมณ์

สอดคล้องกับ สตีฟ แวมเบิร์ก (2004) กล่าวถึงประเด็นที่พระคัมภีร์ให้ตัวอย่างอธิบายเรื่องความเชื่อที่มักจะใช้ตัวอย่างอธิบาย หรือหมายความถึงกระบวนการเจริญเติบโตดังนี้

(1) อธิบายมนุษย์ชอบธรรมว่า เป็นเหมือนต้นไม้ที่เติบโตและเกิดผล (สดด. 1:1-3)
 (2) อธิบายคนชอบธรรมว่า เป็นผู้ที่เติบโตและเกิดผลฝ่ายวิญญาณ แม้กระทั่งจะอยู่ในวัยชรา (สดด. 92:12-15)

(3) พระเยซูคริสต์ทรงอธิบายผู้สัจย์ชื่อในคำอุปมาว่า เป็นเหมือนผู้ที่หว่านในดินดี และให้ผลที่ดี (มก.4:26)

(4) เปาโลบอกชาวเมืองเธสะโลนิกาว่า ท่านชอบพระคุณพระเจ้า เนื่องจากความเชื่อที่กำลังเติบโตขึ้นของพวกเขา (2 ธส. 1:3)

(5) เปโตรบอกคริสตจักรยุคแรกว่า ความเชื่อที่เติบโตขึ้นนั้นต้องการกระบวนการเหมือนกับเด็กที่กำลังโตเริ่มต้นด้วยน้ำนม ต่อมาก็เป็นอาหารแข็ง (1 ปต. 2:2)

นอกจากนี้ จอห์น เวสเตอร์ฮอฟ (2000) กล่าวถึงการพัฒนาทางด้านความเชื่อโดยใช้ภาพของต้นไม้ประยุกต์เข้ากับการพัฒนาความเชื่อ เพื่ออธิบายว่าความเชื่อเติบโตขึ้นได้ดังนี้

(1) ต้นไม้ที่มีวงชีวิตหนึ่งวงก็เหมือนกับต้นไม้ที่มีวงชีวิตสี่วง ต้นไม้ที่มีอายุหนึ่งปีเป็นต้นไม้ที่สมบูรณ์ และต้นไม้ที่มีสามวงก็ไม่ได้ดีไปกว่าต้นไม้ที่มีวงเดียว เพียงแต่ว่าเป็นต้นไม้ที่โตกว่าเท่านั้น ความเชื่อของเด็กคนหนึ่งก็มีการพัฒนาทุกส่วนไปตามพัฒนาการโดยรวมของเด็ก ไม่ได้เป็นทรัพยากรที่มีต่อสำหรับพระเจ้าน้อยไปกว่า ความเชื่อของผู้ที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว ครูผู้สอนเรื่องความเชื่อต้องมีเป้าหมายในการช่วยให้แต่ละคนได้สัมผัสผลตามศักยภาพความเชื่อของบุคคลผู้นั้นในทุกลำดับขั้น

(2) ต้นไม้เติบโตหากได้รับการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมไว้ หากขาดสภาพแวดล้อมดังกล่าว ต้นไม้ก็จะหยุดการขยายวงจนกระทั่งได้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมอีกครั้ง เช่นเดียวกัน การขยายจากความเชื่อขั้นหนึ่งไปสู่ความเชื่ออีกขั้นหนึ่งได้ ถ้าหากว่ามีสภาพแวดล้อม ประสพการณ์ และปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสม การมีสัมพันธภาพที่ดีกับคริสเตียนคนอื่นๆ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการพัฒนาความเชื่อ

(3) ต้นไม้เกิดวงชีวิตหนึ่งวงในแต่ละครั้งด้วยวิธีการซ้ำๆ และเป็นไปตามลำดับโดยที่ไม่สามารถเห็นการขยายวงนั้นได้แม้ว่าจะเห็นผลที่เกิดก็ตาม และแน่นอนว่าไม่สามารถข้ามไปอีกรวงได้ ความเชื่อก็เช่นเดียวกัน พัฒนาการทางด้านความเชื่อไม่สามารถเป็นไปอย่างรวดเร็ว ไม่ใช่สิ่งที่สามารถเห็นได้ในบุคคลหนึ่งๆ เพียงแค่ชั่วครู่เท่านั้น แต่ว่าเป็นช่วงของเวลาที่สามารถเห็นได้ในระยะยาว ที่ต่อเนื่องว่า กระบวนการนั้นได้นำบุคคลหนึ่งๆ ให้เติบโตขึ้นได้อย่างไร

(4) ต้นไม้เติบโตโดยไม่ได้กำจัดดวงชีวิตเดิม แต่ได้เพิ่มจากวงให้ที่มีอยู่ก่อนแล้วด้วยการคงรักษาวงก่อนหน้าขณะที่ขยายออกไป เช่นเดียวกับความเชื่อที่ไม่ได้เจริญเติบโตเร็วเกินกว่าลำดับขั้นของความเชื่อและความต้องการในแต่ละลำดับนั้น แต่ว่าขยายออกโดยการเพิ่มจากสิ่งที่มีอยู่เดิมและความต้องการใหม่ๆ ในความเป็นจริงถ้าความต้องการของลำดับขั้นความเชื่อก่อนหน้านั้นยังไม่ได้รับการเติมเต็ม แต่ละบุคคลก็มีแนวโน้มจะกลับไปลำดับของความเชื่อเดิมที่ยังไม่ได้รับการเติมเต็ม

ทั้งนี้ ในกระบวนการพัฒนาทางด้านความเชื่อของเด็ก ในช่วงแรกของชีวิตเด็กมักจะจับความเชื่อด้วยการคาดคะเนมากกว่าที่จะเข้าใจ เด็กๆ สัมผัสสภาพแวดล้อมที่เป็นบวกพวกเขาได้ยินสิ่งที่เป็นแง่บวกเกี่ยวกับพระเยซูคริสต์ เมื่อเด็กๆ ได้รับการต้อนรับเลี้ยงดูในคริสตจักร อย่างน้อยก็เป็นการสวมกอดและแสดงความรักใคร่ที่พวกเขาได้รับจากผู้ใหญ่ เป็นการเสริมความน่าเชื่อถือให้กับพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่เหล่านั้นกำลังมีสสารอยู่ นอกจากนั้น การหยุดสวมกอดและแสดงความรักจะทำให้เด็กมีช่วงเวลาพัฒนาความเชื่อที่ยากลำบาก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในคริสตจักรต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นบวก มีบทบาทร่วมในการกระตุ้น และไม่ควรรนำเด็กไปขึ้นหิ้งในสภาพแวดล้อมที่เด็กถูกหยุดการเติบโต รวมทั้งการเลี้ยงดูแบบเฉื่อยชา เด็กทุกคนต้องได้เข้าไปร่วมอยู่ในการพัฒนาโดยผ่านทางกรรมปฏิสัมพันธ์ การพัฒนาทางด้านความเชื่อนั้นเกิดขึ้นเป็นกระบวนการ ประสบการณ์ความเชื่อในตอนต้นของเด็กเป็นการรับรู้มากกว่าจะเป็นความเข้าใจ และโดยการเลี้ยงดูผ่านทางสภาพแวดล้อมของการให้ความรัก ความเอาใจใส่ การเป็นตัวอย่าง และแบบอย่างในการไว้วางใจที่ผู้ใหญ่เป็นผู้กระทำ ส่งผลเด็กๆ เรียนรู้ว่าพระเจ้าทรงรักพวกเขา และสิ่งนี้จะทำให้เด็กทุกคนรับรู้ถึงคุณค่าของตนเอง และขั้นตอนต่อไปของการพัฒนาความเชื่อเกิดขึ้นเมื่อเด็กและวัยรุ่นเริ่มบอกลักษณะความเชื่อของพ่อแม่และเพื่อนได้ ในขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากเพราะเด็กจะรับรู้ว่าเป็นที่ต้องการ ได้รับการยอมรับ และเป็นคนสำคัญ รวมทั้งจำเป็นต่อคริสตจักรและชุมชน

2.3.2 การเสริมสร้างความเชื่อของลูกให้เจริญเติบโต

เมอร์ตัน สตรอมเมน, และริชาร์ด ฮาร์ดเดิล (2000) กล่าวถึงการส่งต่อและเสริมสร้างความเชื่อในครอบครัวคริสเตียนว่า พ่อแม่มีบทบาทที่สำคัญในการส่งต่อและเสริมสร้างความเชื่อของลูกให้เจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องดังนี้

(1) การอบรมสั่งสอนโดยพระกิตติคุณ เมื่อพ่อนำพระกิตติคุณไปสู่ลูกด้วยการอบรมสั่งสอนจะช่วยให้ลูกได้ให้คุณค่าในด้านจิตวิญญาณของตนเอง ได้เข้าใจในความเป็นพระเจ้าที่ทรงเป็นผู้ที่ได้ประทานความห่วงใย จนกระทั่งกลายเป็นการมีประสบการณ์ส่วนตัวกับพระเจ้า ทำให้เกิดความเชื่อที่มั่นคง เมื่อพ่อแม่ใช้พระกิตติคุณในการอบรมสั่งสอนส่งผลช่วยให้ลูกมีทัศนคติต่อชีวิตในเชิงบวกทั้งต่อชีวิตตัวเอง ความตาย และเชื่อว่าการกระทำของตนเองไม่ใช่สิ่งที่จะช่วยทำให้ตัวเองนั้นได้รับความรอด พระกิตติคุณที่ได้รับการสั่งสอนจะเป็นสิ่งที่ย้ำเตือนให้ลูกได้มีความเชื่อที่มั่นคงในพระเจ้า และในอีกด้านหนึ่งสำหรับพ่อแม่ที่อบรมสั่งสอนลูกๆ โดยใช้กฎระเบียบข้อบังคับมากเกินไป

ลูกๆ จะไม่สามารถยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ถูกส่งต่อในความคิดหรือความเชื่อได้ พวกเขา มักจะมีอคติและแสวงหาความเชื่อด้วยตนเอง และเชื่อว่าพวกเขาสามารถรอดได้โดยการกระทำของตนเอง โดยเชื่อว่า สามารถทำให้พระเจ้านั้นพอพระทัยในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำด้วยมือของเขาเอง

นอกจากนั้น การอบรมสั่งสอนลูกโดยพระกิตติคุณช่วยให้ลูกๆ ได้รับผลทางด้านความเชื่อที่ดีกว่าการบังคับหรือใช้กฎต่างๆ เพื่อให้พวกเขายังคงยึดมั่นในความเชื่อในพระเจ้าที่พ่อแม่ได้ส่งต่อและเสริมสร้างความเชื่อให้เจริญเติบโตขึ้น ในครอบครัวลูกต้องการเห็นการตอบสนองของพ่อแม่ทั้งหมดต่อพระเจ้าด้วยความเชื่อวางใจในพระเยซูคริสต์ ไม่ใช่เพียงแค่คำพูดเท่านั้น แต่หมายความว่าทัศนคติ การกระทำ การมีส่วนร่วมในการนมัสการ และความกระตือรือร้นในการเป็นพยาน ลูกๆ รับรู้ได้เร็วเมื่อมีความเชื่อที่แสดงออกมาทางชีวิตแห่งการอธิษฐาน และการศึกษาพระคัมภีร์ พ่อแม่ต้องสอนพระกิตติคุณเป็นหัวใจเดียวกับความเชื่อ ที่เริ่มต้นมาจากใจไปสู่ปาก หู และไปสู่การกระทำ

(2) การพูดคุยเรื่องจริยธรรมคริสเตียนกับลูก การที่ลูกเป็นคนมีจริยธรรมคริสเตียนที่ดีเป็น สิ่งที่พ่อแม่ปรารถนาจะเห็นในชีวิตของลูก พ่อแม่ต้องการให้ลูกได้เห็นคุณค่าของการมีจริยธรรมที่ดีในความห่วงใยครอบครัว การทำดีต่อผู้อื่น การปกป้องผู้ที่ไม่ม้ออำนาจ การมีเมตตา และใจกว้างขวาง สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้คนทั่วไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันปรารถนาและลงแรงกระทำ แต่สิ่งสำคัญในการพูดคุยเรื่องจริยธรรมคริสเตียนคือ การให้ลูกได้ตระหนักถึงจริยธรรมคริสเตียน โดยเริ่มที่พระเจ้าเป็นการให้ความสำคัญกับพระเจ้าเป็นอันดับแรก ในสิ่งที่ต้องการให้ลูกแสวงหาต่อจากนั้นก็นำไปสู่เรื่องการอภัย รักผู้อื่นเหมือนที่พระเจ้าได้ทรงรัก ใช้ชีวิตในการรับใช้พระเจ้า และการเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เหมือนกับพระเยซูคริสต์

(3) การมีส่วนร่วมในการรับใช้พระเจ้าที่หลากหลาย จากประสบการณ์รับใช้พระเจ้าในคริสตจักรในวัยเด็กหรือเยาวชนแสดงให้เห็นถึง ความเชื่อที่มั่นคงมากกว่าเพียงแค่การมีส่วนร่วมในการนมัสการปกติวันอาทิตย์หรือเข้าร่วมชั้นเรียนคัมภีร์ศึกษา การมีส่วนร่วมในการรับใช้พระเจ้าจะทำให้เด็กและเยาวชนติดโบสถ์มากขึ้น นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในการรับใช้ของพ่อแม่และลูกยังเป็นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญแก่ตัวเองลดน้อยลง รวมทั้งเป็นการฝึกเด็กและเยาวชนให้มารับใช้พระเจ้า ยิ่งไปกว่านั้น การมีส่วนร่วมในการรับใช้พระเจ้าที่หลากหลายของพ่อแม่ จะส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมรับใช้ไปด้วยกัน และเป็นการฝึกให้ลูกได้เห็นคุณค่าของการรับใช้พระเจ้า ที่สำคัญลูกจะได้เรียนรู้ว่าการรับใช้พระเจ้านั้นไม่ศุนย์เปล่า แต่ว่าการรับใช้เป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงพอพระทัย

(4) การแบ่งปันความเชื่อในครอบครัว ในครอบครัวชาวฮิวและคริสเตียนนั้น มีวัฒนธรรมหนึ่งที่ได้กระทำกันมาอย่างยาวนานคือ พ่อแม่จะแบ่งปันความเชื่อในพระเจ้าให้แก่ลูกหลาน ในบ้านการแบ่งปันความเชื่อในบ้านหรือครอบครัวเป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงพอพระทัยได้ให้ความสำคัญปรากฏในพระคัมภีร์เฉลยธรรมบัญญัติ 6:4-9 “โอ คนอิสราเอล จงฟังเถิดพระเยโฮวาห์ พระเจ้าของ

เราทั้งหลายเป็นพระเจ้าเดียว พวกท่านจงรักพระเยโฮวาห์พระเจ้าของท่านด้วยสุดจิต สุดใจ และ
 สิ้นสุดกำลังของท่าน และจงให้อภัยคำที่ข้าพเจ้าบัญชาพวกท่านในวันนี้อยู่ในใจของท่าน และพวกท่าน
 จงอุตส่าห์สอนอภัยคำเหล่านั้นแก่บุตรหลานของท่าน เมื่อท่านนั่งอยู่ในเรือน เดินอยู่ตามทาง
 และนอนลงหรือลุกขึ้น จงพูดถึงอภัยคำนั้น จงเอาอภัยคำเหล่านั้นไว้ที่มีมือของท่านเป็นหมายสำคัญ
 และจงจารึกไว้ที่หว่างคิ้วของท่าน เขียนไว้ที่เสาประตูเรือน และที่ประตูของท่าน” จากข้อพระคัมภีร์นี้
 สะท้อนให้เห็นถึง บทบาทที่สำคัญของพ่อแม่ในการอบรมสั่งสอนลูกในเรื่องความเชื่อ โดยเน้นย้ำว่า
 ผู้ใหญ่ในครอบครัวต้องส่งมอบความเชื่อต่อไปให้ลูกหลานของตน ผู้เป็นพ่อต้องตอบคำถามและเล่าถึง
 การอัศจรรย์ที่พระเจ้าทรงกระทำในอดีตให้ลูกๆ ได้ฟัง ในขณะที่ผู้เป็นแม่ก็จะมีบทบาทสำคัญในชีวิต
 ฝ่ายจิตวิญญาณของลูก เห็นได้จากพระคัมภีร์หลายตอนที่สอนให้ลูกเชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่ เช่น
 สุภาษิต 1:8; 15:20 นอกจากนี้ ในพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ยังได้พูดถึงเรื่องการส่งต่อความเชื่อจาก
 พ่อแม่ไปสู่ลูก นอกจากครอบครัวที่ประกอบด้วยพ่อแม่ที่มีบทบาทส่งต่อความเชื่อให้ลูกแล้ว นั้นยังมี
 ครอบครัวใหญ่ที่เรียกว่า “คริสตจักร” ที่บรรดาผู้เชื่อได้ใช้เวลาร่วมกันในการอบรมสั่งสอน เรียนรู้
 พระวจนะของพระเจ้า และผู้ที่เป็นพ่อแม่ก็จะมีโอกาสนำลูกหลานของตนเองมารับการอบรมสั่งสอน
 และมีการส่งต่อความเชื่อในครอบครัวใหญ่นี้ ดังนั้น พ่อแม่จึงมีส่วนอย่างมากในการที่จะทำให้ลูกๆ
 ได้รับการส่งต่อความเชื่ออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พวกเขาได้มีชีวิตที่มั่นคงและยืนหยัดอยู่ในความเชื่อที่
 พ่อแม่ได้มีความเชื่อในพระเจ้า ทั้งนี้บรรยากาศภายในบ้านต้องเป็นบรรยากาศที่ดีด้วยสิ่งๆที่พ่อแม่
 ได้สั่งสอนและสิ่งๆที่กระทำสอดคล้องกัน เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ทางด้านความเชื่อ
 ภายในบ้าน เมื่อลูกๆ ได้รับการอบรมสั่งสอนและได้เห็นในสิ่งที่พ่อแม่พำสอนอย่างเป็นรูปธรรม
 ส่งผลทำให้ลูกได้รับกำลังในการยึดมั่นในความเชื่อ และที่สำคัญยังได้เห็นถึงความรัก ความผูกพัน
 และความเป็นหนึ่งเดียวกันในครอบครัว

สอดคล้องกับ จอห์น เอ็ม เดรสเซอร์ (2002) ที่กล่าวถึงความสำคัญของ
 บรรยากาศที่ดีภายในบ้านดังนี้ เมื่อพ่อแม่เรียนรู้และการปฏิบัติตามความเชื่ออย่างพร้อมเพียงกัน
 นำมาซึ่งบรรยากาศที่ดีภายในบ้าน การแบ่งปันความเชื่อในครอบครัวช่วยทำให้เกิดภาพของการอยู่
 ร่วมกัน ส่งผลให้ลูกได้ซึมซับเรื่องราวความเชื่อในครอบครัวอย่างพร้อมเพียงกันในบรรยากาศที่ดี
 ฝ่ายจิตวิญญาณ เป็นช่วงเวลาที่ดีในการสร้างความรักและความอบอุ่นในครอบครัว โดยการแบ่งปัน
 ความเชื่อจากพ่อแม่ไปสู่ลูก และลูกก็แบ่งปันความเชื่อที่ได้ปฏิบัติตามความเชื่อจากพ่อแม่ การแบ่งปัน
 ความเชื่อจากพ่อแม่ นั้นสร้างพลังที่ส่งผลดีอย่างมากในชีวิตของลูก นอกจากนี้ บรรยากาศที่ใกล้ชิด
 ผูกพันกันในครอบครัวนั้นยังช่วยเสริมสร้างความเชื่อของลูกให้เติบโตขึ้น และยังช่วยให้ลูกมีชีวิต
 ที่มั่นคงอยู่ในความเชื่อ รวมทั้งสามารถส่งต่อและสืบทอดความเชื่อที่ได้รับจากพ่อแม่ได้

2.4 แนวความคิดเรื่องการเตรียมลูกสู่การรับใช้จากพระคัมภีร์

จากการศึกษาประวัติชีวิตและการรับใช้ของบุคคลในพระคัมภีร์ ทั้งภาคพันธสัญญาเดิม และพันธสัญญาใหม่พบว่า บุคคลในพระคัมภีร์ที่ได้รับใช้พระเจ้าตามการทรงเรียก ที่มาถึงแต่ละบุคคล นั้นมีบางคนที่ได้รับการเตรียมสู่การรับใช้พระเจ้า โดยครอบครัวหรือพ่อแม่ของบุคคลเหล่านั้นดังนี้

2.4.1 การเตรียมซามูเอลสู่การรับใช้

ซามูเอล เป็นบุตรของเอลคานาห์กับนางฮันนาห์ เกิดในเผ่าเอฟราอิมที่เมืองรามาห์ในเขตแดนของเผ่าเอฟราอิม (1 ซมอ. 1:19-20; 1 พศด. 6:33-38) ก่อนซามูเอลเกิดนางฮันนาห์แม่ของท่านได้อธิษฐานสัญญาต่อพระเจ้าว่า จะมอบถวายซามูเอลให้พระเจ้าตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้ตั้งแต่ซามูเอลยังเป็นเด็กเล็กๆ อยู่ นางฮันนาห์จึงได้นำซามูเอลไปที่พลับพลาในเมืองซิลโอห์เพื่อมอบถวายพระเจ้าโดยมอบให้ปุโรหิตเอลีเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนซามูเอล (1 ซมอ. 1:24, 28; 2:11) ในทุกปีนางฮันนาห์และเอลคานาห์สามีจะไปที่พลับพลาในเมืองซิลโอห์เพื่อถวายเครื่องบูชา และนางฮันนาห์ก็จะตัดเสื่อคลุมเล็กๆ มามอบให้ซามูเอล (1 ซมอ. 2:19) ซามูเอลได้รับผิดชอบหน้าที่อยู่ที่พลับพลาตามที่ปุโรหิตเอลีมอบหมาย (1 ซมอ. 2:18) ซามูเอลก็ได้รับการทรงเรียกจากพระเจ้าและเติบโตขึ้นเป็นผู้เผยพระวจนะ (1 ซมอ. 3:1-21) เมื่อปุโรหิตเอลีสิ้นชีวิตแล้วซามูเอลก็ได้รับสืบทอดตำแหน่งต่อจากปุโรหิตเอลี ซามูเอลได้เป็น ผู้ปกครองคนสำคัญเหนือประชาชนอิสราเอล ได้วินิจฉัยชนชาติอิสราเอล และเป็นผู้ที่เจิมซาอูลและดาวิดให้เป็นกษัตริย์ปกครองเหนือชนชาติอิสราเอล (1 ซมอ. 4:18; 7:15; 10:1; 16:13)

จากชีวประวัติของซามูเอลสะท้อนให้เห็นถึง แนวทางการเตรียมลูกไปสู่การรับใช้พระเจ้าของคุณแม่ฮันนาห์ที่ได้อธิษฐานทูลขอลูกจากพระเจ้า และมอบถวายลูกที่เกิดมาแต่พระเจ้าตามที่ได้สัญญาไว้ คุณแม่ฮันนาห์ได้เตรียมซามูเอลเข้าสู่การรับใช้พระเจ้า โดยการนำลูกไปมอบถวายแต่พระเจ้าและมอบให้ปุโรหิตเอลีเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอน รวมทั้งฝึกฝนชีวิตรับผิดชอบหน้าที่อยู่ที่พลับพลา และที่สำคัญคุณแม่ฮันนาห์ยังได้ติดตามดูแลอย่างไม่ปล่อยปละละเลย โดยการขึ้นไปเยี่ยมเยียนลูกในทุกปีพร้อมกับตัดเย็บเสื่อคลุมไปมอบให้ซามูเอล แนวทางปฏิบัติเหล่านี้ที่คุณแม่ฮันนาห์ได้ทำเป็นการเตรียมซามูเอลเข้าสู่การรับใช้พระเจ้า ตามการทรงเรียกที่มาถึงซามูเอล

2.4.2 การเตรียมแซมสันสู่การรับใช้

แซมสัน เป็นบุตรของมาโนอาห์ชาวโศราห์คนเผ่าดาน ก่อนแซมสันเกิดคุณแม่ของท่านเป็นหญิงหมั้น (ฉนฉ. 13:1) ทูตของพระเจ้าได้มาบอกคุณแม่ของแซมสันว่า นางจะตั้งครรภ์คลอดบุตรชายที่เป็นพวกนาซีร์แต่พระเจ้าตั้งแต่เกิดมา ด้วยเหตุนี้ ให้นางระวังไม่ให้มีดโกนถูกศีรษะของลูกที่จะเกิดมา อย่าให้เขาดื่มเหล้าองุ่น และอย่าให้เขารับประทานอาหารที่เป็นมลทิน เมื่อลูกที่จะ

เกิดมานั้นเติบโตขึ้น เขาจะเป็นผู้ที่ช่วยกู้คนอิสราเอลให้พ้นจากเงื้อมมือของคนฟีลิสเตีย (วนฉ. 13:3-5) หลังจากนั้นคุณแม่ของแซมสันก็ได้เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้มาโนอาห์สามีได้ฟัง แล้วมาโนอาห์คุณพ่อของแซมสันก็ได้อธิษฐานวิงวอนพระเจ้าทูลขอให้ผู้ที่พระองค์ทรงใช้มานั้น ได้มาสั่งสอนพวกเขาทั้งสองอีกครั้งว่า ควรกระทำอย่างไรบ้างกับลูกที่จะเกิดมานั้น (วนฉ. 13:6-8) แล้วทูตของพระเจ้าก็มาหาพวกเขาทั้งสองอีกครั้ง และกำชับให้ทั้งสองปฏิบัติตามสิ่งที่ได้เคยบอกคุณแม่ของแซมสันไว้แล้วตามนั้นทุกประการ (วนฉ. 13:6-8) ต่อมาคุณแม่ของแซมสันก็ได้ตั้งครรภ์และคลอดบุตรชายคนหนึ่งเรียกชื่อว่าแซมสัน บุตรชายที่เกิดมานั้นก็เติบโตขึ้น และพระเจ้าทรงอำนวยพระพรแก่เขา (วนฉ. 13:24) หลังจากนั้นแซมสันก็ได้เป็นผู้วินิจฉัยชนชาติอิสราเอลตลอด 20 ปี แซมสันได้ทำการช่วยกู้คนอิสราเอลให้พ้นจากเงื้อมมือของคนฟีลิสเตียจนลมหายใจสุดท้ายของชีวิต (วนฉ. 16:31)

จากชีวประวัติของแซมสันแสดงให้เห็นถึง แนวทางการเตรียมลูกไปสู่การรับใช้พระเจ้าของคุณพ่อกับคุณแม่ของแซมสัน (ไม่มีชื่อปรากฏ) ที่ตั้งใจดูแลอบรมเลี้ยงดูแซมสันตามที่ทูตของพระเจ้าได้บอกไว้อย่างครบถ้วนทุกประการ ความมุ่งมั่นตั้งใจปรากฏชัดเจนในการอธิษฐานวิงวอนพระเจ้าขอให้ส่งทูตที่ทรงใช้มาครั้งแรกนั้น ได้กลับมาสอนเขาทั้งสองอีกครั้งในการดูแลอบรมเลี้ยงดูลูกที่กำลังจะเกิดขึ้นมานั้น และเมื่อทั้งสองรับรู้ชัดเจนแล้วในการปฏิบัติที่ตั้งใจปฏิบัติตามสิ่งที่ทูตของพระเจ้าได้บอกไว้อย่างครบถ้วนทุกประการ ส่งผลให้แซมสันมีชีวิตเป็นนาศิรแต่พระเจ้าตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งเติบโตขึ้น แซมสันไม่เคยถูกมีดโกนศีรษะ ไม่เคยได้ดื่มเหล้าองุ่น และไม่เคยได้รับประทานอาหารที่เป็นมลทิน เพราะคุณพ่อกับคุณแม่ของแซมสันทำการดูแลอบรมเลี้ยงดูแซมสันเป็นอย่างดีครบถ้วนทุกประการ แม้ต่อมาแซมสันจะทำผิดพลาดแต่นั้นก็เพราะตัวแซมสันเอง แนวทางปฏิบัติเหล่านี้ที่คุณพ่อกับคุณแม่ของแซมสันได้กระทำการเตรียมแซมสันเข้าสู่การรับใช้พระเจ้า ตามการทรงเรียกที่มาถึงแซมสันในการเป็นผู้วินิจฉัยชนชาติอิสราเอล

2.4.3 การเตรียมทิโมธีสู่การรับใช้

ทิโมธี เป็นบุตรชายของคุณพ่อกับคุณแม่ชาวกรีกกับคุณแม่ชาวฮีบรู และเป็นหลานของคุณยายโลอิส (กจ. 16:1) ตั้งแต่เป็นเด็กมาแล้วทิโมธีได้เรียนรู้พระคัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ โดยการอบรมสั่งสอนของคุณแม่ยูนิสและคุณยายโลอิส (2 ทธ. 3:15) นอกจากนั้น ทิโมธียังได้รับการส่งต่อความเชื่อที่เริ่มต้นจากคุณยายโลอิสมาสู่คุณแม่ยูนิส แล้วจากคุณแม่ยูนิสส่งต่อความเชื่อมาสู่ทิโมธี (2 ทธ. 1:5) เมื่อเปาโลเดินทางไปประกาศที่เมืองเดอโรบีกับเมืองลิสตราก็ได้พบกับทิโมธี ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ นอกจากนั้น ยังเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงดีท่ามกลางหมู่พี่น้องที่อยู่ในเมืองลิสตรา และเมืองอีโคเนียม เปาโลจึงต้องการพาทิโมธีเดินทางไปประกาศด้วย แต่ด้วยเหตุที่ทิโมธีมีคุณพ่อเป็นชาวกรีกเปาโลจึงให้ทิโมธีเข้าสู่หนังก่อน เพื่อทิโมธีจะเป็นที่ยอมรับท่ามกลางพวกคนยิว และมีโอกาสที่จะนำพวกคนยิวมาเชื่อในพระเยซูคริสต์ได้ (กจ. 16:1-3)

จากชีวประวัติของทิโมธีแสดงให้เห็นถึง แนวทางการเตรียมลูกไปสู่การรับใช้พระเจ้าของคุณแม่มโยนีสและคุณยายโลอิส ที่ได้อบรมสั่งสอนทิโมธีด้วยพระคัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์ มาตั้งแต่ตอนที่ทิโมธียังเป็นเด็ก ส่งผลให้ทิโมธีได้เรียนรู้พระคัมภีร์มาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น คุณยายโลอิสกับคุณแม่มโยนีสยังได้ส่งต่อความเชื่อในพระเจ้าไปสู่ทิโมธี ส่งผลให้ทิโมธีมีชื่อเสียงดีทั้งในทางด้านความเชื่อและการดำเนินชีวิต จนกระทั่งได้ชื่อว่าเป็นสาวกของพระเยซูคริสต์ ส่งผลให้เปาโลต้องการพาทิโมธีร่วมเดินทางไปประกาศด้วย แนวทางปฏิบัติเหล่านี้ที่คุณยายและคุณแม่ของทิโมธีได้กระทำเป็นการเตรียมทิโมธีเข้าสู่การรับใช้พระเจ้า ตามการทรงเรียกที่มาถึงทิโมธีในการประกาศพระกิตติคุณและบุกเบิกก่อตั้งคริสตจักร

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาย ปัญญาพระพร (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างสาวกตามแบบอย่างของพระคริสต์ และการประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดบทเรียนตัวอย่างสำหรับอนุชนคริสตจักรท้องถิ่น” และมีผลสรุปดังนี้ กระบวนการสร้างสาวกตามแบบพระเยซูคริสต์นั้นเริ่มต้นโดย 1) การเลือกสรรสาวก 2) สร้างโดยการเน้นความสัมพันธ์ 3) สร้างโดยให้เห็นแบบอย่าง 4) สร้างโดยการให้สาวกมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น 5) สร้างโดยประสบการณ์ของสาวกเอง และ 6) สร้างโดยการมอบพันธกิจแห่งชีวิต ทั้งนี้สามารถทำการประยุกต์ใช้โดย 1) การสร้างความเข้าใจใหม่ 2) ทดลองทำ 3) เปลี่ยนความคิด 4) การฝึกหัดอย่างต่อเนื่อง และ 5) การฝึกหัดจนเกิดเป็นวินัยชีวิต

ภควี ตันนำแสง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างสาวกแบบพระเยซูในกลุ่มวัยรุ่นผ่านโซเชียลมีเดีย : กรณีศึกษานักเรียนรวิวารศึกษาระดับชั้น ม.3 - ม.6 คริสตจักรที่หนึ่งเชียงใหม่” และมีผลสรุปดังนี้ การใช้โซเชียลมีเดียมีจุดแข็งสามข้อคือ 1) มีส่วนช่วยในการกระตุ้น การเตือนสติ และการหนุนใจได้เป็นอย่างดี 2) มีสิ่งที่น่าสนใจหลายอย่างชวนให้น่าติดตาม และ 3) สามารถช่วยหนุนเสริมด้านการอธิษฐาน และการเฝ้าเดี่ยวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ การใช้โซเชียลมีเดียยังมีจุดอ่อนสองข้อคือ 1) หากไร้ความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในกลุ่ม ก็เป็นเรื่องยากที่พันธกิจการสร้างสาวกจะดำเนินไปได้ และ 2) ไม่สามารถสอนสิ่งต่างๆ จากพระคัมภีร์อย่างเข้มข้นหรือเจาะลึกได้

ทงศ์ พิทักษ์ประวัติ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของพ่อแม่ในการส่งต่อความเชื่อ คริสเตียนสู่ลูก : กรณีศึกษาคริสตจักรเขลางค์พันธกิจ จังหวัดลำปาง” และมีผลสรุปดังนี้ 1) บทบาทสำคัญที่พ่อแม่มีต่อความเชื่อของลูกคือ การเล่าเรื่องราวและคำสอนของพระเยซูคริสต์ และการอบรมจริยธรรมคริสเตียนตั้งแต่เด็กให้ลูก การมีส่วนร่วมรับใช้ในคริสตจักร รวมทั้งการแบ่งปันความเชื่อในครอบครัว และ 2) ผลจากการส่งต่อความเชื่อคริสเตียนให้ลูกของพ่อแม่คือ ลูกได้เห็นถึงความสำคัญของความเชื่อในพระเยซูคริสต์ ลูกมีหลักจริยธรรมคริสเตียน และหลักคำสอนเป็นที่

ยัดเหนี่ยวจิตใจไม่ให้เดินออกนอกเส้นทางความเชื่อ ลูกได้เห็นสิ่งที่พ่อแม่รับใช้แล้วอยากลงมือมีส่วนร่วมรับใช้กับพ่อแม่ และในครอบครัวลูกยังได้รับการเสริมสร้างความเชื่อให้เข้มแข็งจากพ่อแม่

จากผลสรุปการวิจัยทั้งสามข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงการกระบวนการสร้างสาวกที่เกิดขึ้นอย่างมีขั้นตอนสอดคล้องกับความจริงที่ว่า สาวกไม่ได้เป็นมาตั้งแต่เกิด แต่สาวกนั้นเกิดมาจากการสร้าง นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงความจริงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สร้างและผู้รับการสร้างนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากในกระบวนการสร้างสาวก ทั้งในบริบทพระคัมภีร์และสังคมโซเชียลในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังได้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของพ่อแม่ ในการส่งต่อความเชื่อคริสเตียนไปสู่ลูก และเสริมสร้างความเชื่อคริสเตียนของลูกให้เติบโตขึ้นภายในครอบครัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่ให้ข้อมูลในการค้นคว้าอิสระนี้คือ ผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 15 คน ที่อยู่ในเขตภาคเหนือ โดยการเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากคำแนะนำของหน่วยงานในสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย และการตัดสินใจของผู้วิจัย เพื่อให้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ และสามารถให้ข้อมูลได้อย่างชัดเจนมากที่สุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้รับใช้เต็มเวลาในสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นรายบุคคล และผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาที่ทำพันธกิจในคริสตจักร หน่วยงาน สถาบันการศึกษา สถาบันการแพทย์ และสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงาน ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาช่วงอายุ 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เมื่อผู้ทำวิจัยได้รับการอนุญาตแล้วจึงได้นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ในลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงเวลาในการนัดหมายสัมภาษณ์อยู่ในช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ค.ศ. 2019 และผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบตัวต่อตัวครั้งละประมาณ 30-50 นาที ระหว่างสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้จด

บันทึกพร้อมกับใช้เครื่องบันทึกเสียงในการบันทึกข้อมูลในการสัมภาษณ์ โดยได้รับอนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน และข้อมูลที่ได้จากการบันทึกทั้งสองรูปแบบเป็นข้อมูลหลักที่จะนำไปวิเคราะห์ด้วยการใส่รหัสจัดหมวดหมู่ในขั้นตอนต่อไป

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยได้ทำการถอดคำสัมภาษณ์ทุกคำพูดจากเครื่องบันทึกเสียง และนำข้อมูลที่ได้จากการถอดคำสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ ในกระบวนการวิเคราะห์ ผู้ทำวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใส่รหัสจัดหมวดหมู่ออกเป็นแต่ละประเด็น ตามกลุ่มข้อมูลที่มีลักษณะของคำตอบที่ไปในทิศทางเดียวกัน และผลของการวิเคราะห์จะนำเสนอในบทต่อไป

3.5 อุปสรรคและข้อจำกัด

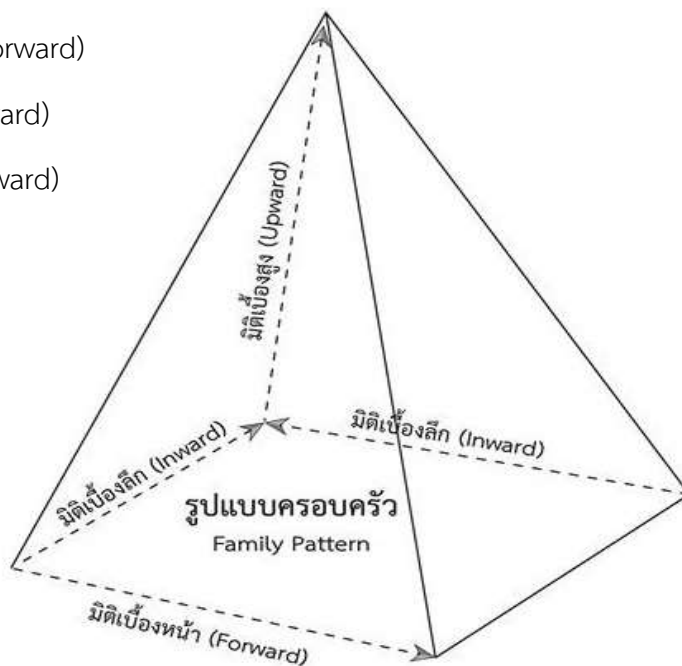
การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ที่ส่งผลดีทำให้ได้รับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในเชิงลึกโดยตรงจากผู้ให้สัมภาษณ์ แต่ก็ต้องเผชิญกับอุปสรรคและข้อจำกัด เช่น เรื่องระยะเวลาที่แม้ว่าจะมีการนัดหมายแล้ว แต่ผู้ให้สัมภาษณ์ก็มีพันธกิจเร่งด่วนที่เข้ามาในระหว่างการสัมภาษณ์ เรื่องของบรรยากาศการสัมภาษณ์ที่มีความเป็นส่วนตัวน้อย โดยเฉพาะเมื่อสัมภาษณ์ผู้รับใช้พระเจ้าที่ทำพันธกิจคริสตจักร ส่งผลทำให้ข้อจำกัดในการให้ข้อมูลในตอบคำถามสัมภาษณ์ในเชิงลึก รวมทั้งความรู้สึกเกร็งของผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านที่ไม่คุ้นเคยกับการสัมภาษณ์ที่มีการเก็บข้อมูลโดยการบันทึกเสียง ส่งผลให้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตและพบความจริงว่า ข้อมูลเชิงลึกในการตอบคำถามสัมภาษณ์จะถูกเปิดเผยออกมาภายหลังจากผู้วิจัยกดปิดเครื่องบันทึกเสียงแล้ว ดังนั้นการเก็บข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์จำเป็นต้องใช้ทั้งการจดบันทึก พร้อมกับใช้เครื่องบันทึกเสียงควบคู่กันไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งกระบวนการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น เพื่อจะสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลานั้นมีลักษณะแบบพหุมิติ ที่สามารถแยกลักษณะออกได้ดังนี้

- (1) มิติเบื้องหน้า (Forward)
- (2) มิติเบื้องลึก (Inward)
- (3) มิติเบื้องสูง (Upward)

4.1 มิติเบื้องหน้า (Forward)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เกี่ยวกับรูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องหน้า (Forward) ในที่นี้หมายถึง ครอบครัวที่มีการวางแนวทางไว้ในอนาคตให้ลูกได้ก้าวไปข้างหน้า ตามอัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักในครอบครัว และมีแรงสนับสนุนให้ลูกได้เดินก้าวหน้าไปตามแนวทางที่ได้วางไว้ จนกระทั่งก้าวไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องหน้า (Forward) นั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

4.1.1 อัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องหน้า (Forward) นั้นมาจากอัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวที่เป็นต้นแบบ แล้วส่งผลให้ลูกที่ตามมาข้างหลังได้ก้าวไปข้างหน้า ตามอัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวโดยที่การก้าวไปข้างหน้าของลูกเป็นการก้าวไปอย่างต่อเนื่อง ตามอัตลักษณ์ที่ลูกได้เห็นเป็นต้นแบบอย่างต่อเนื่องนั้น และการก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องก็ได้นำไปสู่ก้าวสำคัญคือ ก้าวไปข้างหน้าสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าอัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวที่เป็นต้นแบบให้ลูกก้าวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องมีดังนี้ 1) การเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ 2) การเป็นผู้นำคริสตจักร และ 3) การเป็นผู้นำในการดำเนินชีวิตคริสเตียน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณของแม่ว่า

“แม่เป็นคนที่รักการอธิษฐาน และแม่อธิษฐานในครอบครัวทุกวัน ภาพการอธิษฐานตอนกลางคืนของแม่ยังอยู่ในความทรงจำ เมื่อตอนเป็นเด็กเล็กๆ ที่บ้านเรายังไม่มีไฟฟ้า เวลาจะเข้านอนแม่ก็จะพาเราอธิษฐานก่อนเสมอ”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์ทำให้เห็นว่า อัตลักษณ์ในการเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณที่รักการอธิษฐานทุกวันในครอบครัว และภาพการอธิษฐานที่ยังอยู่ในการทรงจำเป็นต้นแบบให้ลูกก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณของพ่อว่า

“พ่อจะเปิดประตูระเบียงข้างหน้าบ้านทุกเช้าเพื่ออ่านพระคัมภีร์ ทุกเช้าจะเห็นภาพพ่อแบบนั้น และพ่อเป็นคนที่มีความเข้มแข็งในพระเจ้า เป็นคนที่ชอบอ่านชอบศึกษาพระคัมภีร์ จึงทำให้พ่อสามารถเล่าเรื่องราวในพระคัมภีร์สอนลูกได้”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่า อัตลักษณ์ในการเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณที่อ่านและศึกษาพระคัมภีร์ในทุกเช้าแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่อง จนกระทั่งสามารถสอนเรื่องราวในพระคัมภีร์ให้แก่ลูกได้ ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง ตามอัตลักษณ์ที่ลูกได้เห็นเป็นต้นแบบในการอ่านและศึกษาพระคัมภีร์

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนยังได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณของแม่ว่า

“แม่เป็นแบบอย่างในด้านของความเชื่อ แม่จะหนักแน่นมั่นคงในความเชื่อ ผมก็ได้เห็นแบบอย่างของการยืนหยัดความเชื่อของแม่ ในช่วงเวลาที่แม่ต้องเลี้ยงลูกคนเดียว แม่พึ่งพระเจ้า”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง อัตลักษณ์ในการเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณที่มีความเชื่อของแม่ ที่แม่ในยามยากลำบากก็ยังคงยืนหยัดหนักแน่นมั่นคงในความเชื่อ ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าโดยต้นแบบแห่งความเชื่อนั้น

ในอีกแง่มุมหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำคริสตจักรของพ่อว่า

“พ่อเป็นผู้นำคริสตจักร ในตอนที่เกิดเท่าที่จำได้ พ่อน่าจะเป็นประธานคณะกรรมการคริสตจักรตั้งแต่เล็กจนโต น่าจะเป็นหลายๆ สมัยติดต่อกันแบบยาวนาน พี่ก็เลยเห็นภาพการเป็นผู้นำของพ่อในคริสตจักรมาตลอด”

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำคริสตจักรของพ่อว่า

“ในความทรงจำ พ่อเป็นผู้ปกครองที่มีความซื่อสัตย์ในการดำเนินชีวิต และทำงานอยู่ในคณะกรรมการของคริสตจักรมาโดยตลอด”

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำคริสตจักรของพ่อและแม่ว่า

“ตั้งแต่จำความได้พ่อเป็นผู้ปกครอง แม่ทำงานสตรี พี่ก็จะคลุกคลีกับวงการคริสเตียนตลอดในช่วงเวลาหนึ่งพ่อเป็นประธานคริสตจักร แม่เป็นประธานสตรี ส่วนพี่เป็นประธานอนุชน”

จากข้อมูลในทำนองเดียวกันของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสามคนสะท้อนให้เห็นถึง อัตลักษณ์ในการเป็นผู้นำคริสตจักร ที่ทำงานรับใช้พระเจ้าอย่างสัตย์ซื่อในพันธกิจต่างๆ มาโดยตลอดนั้น ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าในการทำงานรับใช้พระเจ้าในคริสตจักรตามแต่ละช่วงอายุอย่างต่อเนื่อง ตามอัตลักษณ์ที่ลูกได้เห็นเป็นต้นแบบ ในการเป็นผู้นำคริสตจักรที่ทำงานรับใช้พระเจ้าอย่างสัตย์ซื่อในพันธกิจต่างๆ มาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง

ในอีกแง่มุมหนึ่ง ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การเป็นผู้นำในการดำเนินชีวิตคริสเตียนของพ่อว่า

“ภาพแบบอย่างชีวิตจากพ่อ และสิ่งที่คนอื่นๆ มองมาที่ครอบครัวของเรา เมื่อได้ยินคนอื่นพูดถึงพ่อก็จะเกิดความภาคภูมิใจและรู้สึกดี พ่อกับแม่เป็นคนมีน้ำใจใครๆ ก็รัก พ่อเป็นคนซื่อสัตย์และดีสุดๆ ครั้งหนึ่งมีพวกโจรมาขโมยควายของพ่อ พวกเขายังไม่ฆ่าพ่อเลย เวลานั้นคนหนึ่งในพวกโจรบอกว่า ให้ยิงเจ้าของควายเลย แต่พวกโจรบางคนตะโกนห้ามว่า อย่ายิงเขาเลย เจ้าของ

ควายคนนี่เขาจะตาย อย่าไปยิงเขาจะเอาควายไปอย่างเดียวพอ การดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างของพ่อที่ซื่อสัตย์ ไม่โลภไม่เอาอะไรของใคร แต่มีน้ำใจช่วยเหลือทุกคนเป็นสิ่งที่ซึมซับมาโดยตลอด”

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวเสริม ในประเด็นการเป็นผู้นำในการดำเนินชีวิตคริสเตียนของพ่อและแม่ว่า

“พ่อเป็นแบบอย่างของการให้อภัย บางครั้งเห็นพ่อเป็นผู้ถูกระทำพ่อจะมีน้ำตา แต่พ่อให้อภัยกับพี่น้องที่ทำผิดต่อท่านนี่คือสิ่งที่เห็นได้ชัด และนี่คือสิ่งที่รู้สึกว่าเป็นลักษณะของคนที่ปฏิบัติตามพระวาระของพระเจ้า แม่ก็เช่นกัน ในวันที่แม่ป่วยและไปโบสถ์ไม่ได้ แต่แม้ว่าจะไปไม่ได้ แม่ก็จะฝากเงินไปถวายทรัพย์ นี่คือน้ำใจที่เห็นว่า แม่ปฏิบัติตามพระวาระของพระเจ้าไม่มีหยุดเลย”

จากข้อมูลในทำนองเดียวกันของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสองคนนี้แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ในการเป็นผู้นำในการดำเนินชีวิตคริสเตียน ที่ปฏิบัติตามพระวาระของพระเจ้าอย่างซื่อสัตย์ไม่มีหยุด และการดำเนินชีวิตคริสเตียนที่มีน้ำใจให้อภัยทุกคนเสมอนั้น ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าในการดำเนินชีวิตคริสเตียน ตามอัตลักษณ์ที่ลูกได้เห็นเป็นต้นแบบในการเป็นผู้นำในการดำเนินชีวิตคริสเตียนที่ได้รับการซึมซับมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง

4.1.2 แนวทางของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องหน้า (Forward) นั้นมาจากแนวทางของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่ได้วางแนวทางไว้เปรียบเหมือนแผนที่ชีวิต ที่ช่วยทำให้ลูกสามารถเดินก้าวไปข้างหน้าได้อย่างถูกต้องตามแนวทางที่วางไว้ และได้รับความปลอดภัยตราบเท่าที่ลูกยังคงก้าวไปข้างหน้าตามแนวทาง ที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางแนวทางไว้ให้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางแนวทางให้อยู่ในทางของพระเจ้าว่า

“พ่อพยายามให้ผมอยู่ในทางของพระเจ้า สอนผมเป็นพิเศษ อบรมผมเป็นพิเศษ สมัยผมยังเล็กๆ เรื่องเที่ยว เรื่องอะไรที่ไม่ค่อยดีทั้งหลาย จะถูกห้าม จะถูกกำหนดไว้ไม่ให้ยุ่งในเรื่องราวเหล่านี้ จำได้มีครั้งหนึ่งผมเล่นการพนันใส่ลูกหนังสติ๊ก ถูกพ่อลงโทษหนักมาก เพราะอะไรที่เป็นอบายมุข สิ่งที่ไม่ควรทำทั้งหลาย พ่อจะไม่ให้ผมแตะหรือเข้าไปใกล้ ไม่ให้ยุ่งเลย”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์ทำให้เห็นว่า ทางของพระเจ้าที่ปราศจากสิ่งเลวร้ายอบายมุขทั้งหลายนั้นเป็นแนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางแนวทางไว้ให้ลูกก้าวไปข้างหน้า และเมื่อใดก็ตามที่ลูกก้าวออกไปนอกแนวทางที่ได้วางไว้ ต้องเร่งรีบนำลูกกลับมาบนแนวทางเพื่อก้าวไปข้างหน้าต่อไปทันที

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งยังได้กล่าวถึง แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางแนวทางที่มีพระเจ้าเท่านั้นว่า

“พ่อแม่ของพีไม่เอาอย่างอื่น ท่านไม่ได้เอาอย่างอื่นมาให้ พีเรียนโรงเรียน คริสเตียน กิจกรรมที่ทำก็เกี่ยวกับคริสเตียนหมด ทุกอย่างของพีเป็นคริสเตียน บรรยากาศรอบข้างสนับสนุนพีไม่ให้เฉไฉไปไหน หรือถูกชักจูงไปทางอื่น ทำให้พีจึงตั้งมั่นกับพระเจ้า”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นว่า แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางไว้ได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าได้อย่างถูกต้อง โดยไม่เฉไฉหรือถูกชักจูงให้ไปในทางอื่น แนวทางที่มีพระเจ้าเท่านั้นไม่มีพระอื่นใดอีก ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าอย่างตั้งมั่นกับพระเจ้าบนแนวทางที่ได้วางไว้

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งยังได้กล่าวถึง แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางแนวทางที่ปลอดภัยไว้ว่า

“ตอนที่ไปเรียนต่อที่เชียงราย พ่อแม่เอาพีไปพักอยู่ที่บ้านของพีคริสเตียน แล้วทุกวันอาทิตย์พีคนนั้นก็พาพีไปที่โบสถ์ พ่อแม่ต้องการปกป้องพีให้อยู่ในวงการคริสเตียน จุดประสงค์หลักของท่านคือ ต้องการให้พีปลอดภัย”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นว่า แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางไว้ให้อยู่ในวงการคริสเตียนเป็นแนวทางที่ปลอดภัย ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าบนแนวทางที่วางไว้ได้อย่างปลอดภัย

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งยังได้กล่าวถึง แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางไว้ในอนาคตเกี่ยวกับครอบครัวว่า

“แม่เห็นว่าผู้หญิงในสังคมที่บ้าน ณ เวลานั้นเขาแต่งงานกันเร็ว แม่กลัวว่าพีจะแต่งงานเร็วเหมือนพวกเขา และหากได้แต่งงานเร็วก็อาจจะได้แต่งงานกับผู้ชายที่ไม่ใช่คริสเตียน เพราะว่าผู้ชายคริสเตียนที่หมู่บ้านมีน้อย แล้วก็มีตัวอย่างให้เห็นว่า อาจจะต้องเจอกับสามีที่ติดเหล้า แล้วลูกที่เกิดมาก็ต้องสับสนไม่รู้ว่า จะไปทางความเชื่อของพ่อหรือของแม่ จะเป็นพุทธหรือจะเป็นคริสต์ แม่จึงต้องการให้พีมีครอบครัวที่เป็นคริสเตียน โดยพื้นฐานความคิด

“ที่อยากให้ลูกหลานปลอดภัยอยู่ในทางของพระเจ้า และสืบสานพงศ์พันธุ์คริสเตียนต่อไป”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นว่า แนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางไว้ให้ลูกได้มีครอบครัวคริสเตียน ส่งผลให้ลูกก้าวไปข้างหน้าในแนวทางที่วางไว้ได้อย่างปลอดภัยอยู่ในทางของพระเจ้า และสืบสานพงศ์พันธุ์คริสเตียนต่อไปตามแนวทางที่ผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวได้วางไว้แล้วนั้น

4.1.3 แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องหน้า (Forward) นั้นขับเคลื่อนไปด้วยแรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่สนับสนุนให้ลูกได้ดำเนินชีวิตก้าวไปข้างหน้าตามอัตลักษณ์ที่เป็นต้นแบบ และแนวทางที่ได้วางไว้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังสนับสนุนการตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้า ส่งผลให้ลูกได้ก้าวไปข้างหน้าสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวที่สนับสนุนให้ลูกไปนมัสการที่โบสถ์ว่า

“ตั้งแต่เล็กๆ พ่อกับแม่ก็จะเป็นแบบอย่างที่ดีในการไปโบสถ์ เพราะว่าท่านจะพาพวกเราไปโบสถ์ ในทุกวันอาทิตย์ที่บ้านทุกคนจะตื่นตั้งแต่เช้า และเตรียมพร้อมที่จะไปโบสถ์ พ่อกับแม่ไม่ได้ไล่พวกเราให้ไปโบสถ์เอง แต่พ่อแม่จะพาพวกเราไปที่โบสถ์”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง แรงสนับสนุนของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวที่ไม่ได้ไล่ให้ลูกไปโบสถ์เอง แต่สนับสนุนให้ลูกได้ดำเนินชีวิตก้าวไปข้างหน้าตามอัตลักษณ์ที่เป็นต้นแบบ และแนวทางที่ได้วางไว้ใน การไปโบสถ์นมัสการพระเจ้า โดยการตื่นตั้งแต่เช้าเตรียมความพร้อมและพาลูกไปโบสถ์

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัวที่สนับสนุนให้ลูกตัดสินใจไปเรียนพระคริสตธรรมว่า

“พ่อแม่ของพี่ก็วางใจในพระเจ้า ที่พระเจ้าจะทรงนำ พี่เองก็ไม่ว่าสักอย่างแล้วพ่อแม่คิดอย่างไรบ้าง ตอนที่พี่ตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้าไปเรียนพระคริสตธรรม แต่การไม่คัดค้านของพ่อแม่ ก็เป็นเหมือนการสนับสนุนให้พี่ได้ทำสิ่งต่างๆ”

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่สนับสนุนให้ลูกตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้าว่า

“ตอนเรียนอยู่ ม.4 ก็ได้เข้าไปปรึกษาแม่ว่า จะเรียนอะไรดี จะไปทางไหน จะสอบอะไร แม่ก็ได้ตอบมาประโยคหนึ่งว่า ในวันที่แม่ท้องแม่มีความตั้งใจว่า ถ้าลูกคนแรกเป็นผู้ชาย แม่จะถวายให้กับพระเจ้า นี่คือประโยคที่ทำให้ตัดสินใจในการถวายตัวรับใช้พระเจ้า และได้ไปสอบที่พระคริสตธรรม”

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่สนับสนุนให้ลูกตัดสินใจถวายตัวเพื่องานรับใช้ว่า

“จริงๆ แล้วครอบครัวได้มีการพูดถึงเรื่องของบุตรหัวปี ที่จะต้องถวายแด่พระเจ้าเพื่องานรับใช้ แต่เนื่องจากพี่คนโตของครอบครัวต้องทำงานเป็นหลัก ในการดูแลครอบครัวจึงทำให้ไม่สามารถถวายตัวเพื่องานรับใช้ได้ เมื่อพี่บอกว่าจะไปเรียนพระคัมภีร์ทุกคนก็เห็นดีด้วย จนถึงทุกวันนี้สำหรับพี่ ถ้าไม่มีครอบครัวพี่คงทำงานรับใช้พระเจ้าแบบนี้ไม่ได้”

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่สนับสนุนให้ลูกไปเรียนพระคริสตธรรมว่า

“ผมได้ถามแม่ว่า ผมจะไปเรียนพระคริสตธรรมที่เชียงใหม่จะดีไหม แม่ก็ตอบว่า แม่อธิษฐานมอบลูกทั้งหมดไว้ให้กับพระเจ้าแล้ว ลูกแม่มี 7 คน ถ้าพระเจ้าจะใช้ แม่ก็จะถวายหมด แล้วแม่ก็บอกว่า ถ้าจะไปเรียนก็ไปเถอะ เพื่อจะได้รับใช้พระเจ้า ผมก็เลยตัดสินใจไปเรียนพระคริสตธรรม”

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง แรงสนับสนุนจากผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่สนับสนุนและเตรียมให้ลูกเข้าสู่การรับใช้ว่า

“เมื่อพ่อได้ตัดสินใจรับเชื่อพระเจ้าไม่นาน แม่ของผมก็ได้ตั้งท้องผม พอผมเกิดมาพ่อจึงได้นำผมไปมอบถวายให้กับพระเจ้าเป็นพิเศษ พ่อสนับสนุนผมอย่างเต็มที่เพื่อเตรียมผมเข้าสู่การรับใช้ ครั้งหนึ่งผมอยากได้กีตาร์ พ่อก็อุตส่าห์เก็บเงินซื้อกีตาร์มือสองให้ ในเวลานั้นราคา 200-300 บาท สำหรับครอบครัวของเรา ก็ถือว่าเป็นเงินจำนวนไม่น้อย แต่เพื่อสนับสนุนผมพ่อก็ยอมซื้อให้”

จากข้อมูลในทำนองเดียวกันของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งห้าคนนี้บ่งชี้ให้เห็นถึง แรงสนับสนุนของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ที่มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้า ส่งผลให้ลูกได้ก้าวไปข้างหน้าสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

4.2 มิติเบื้องต้น (Inward)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เกี่ยวกับรูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องต้น (Inward) ในที่นี้หมายถึง ครอบครัวที่มีกระบวนการสร้างเชิงลึกภายในชีวิตของลูก เป็นการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ สร้างวินัยชีวิต และสร้างภาระใจในการรับใช้พระเจ้า จนกระทั่งตัวตนภายในของลูกได้รับการสร้างขึ้น และนำไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องต้น (Inward) ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลานั้น มีกระบวนการสร้างในเชิงลึกภายในลูกที่สำคัญดังนี้

4.2.1 การสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องต้น (Inward) นั้นมีกระบวนการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณให้ลูกโดยการนมัสการ อธิษฐาน อ่านพระคัมภีร์ร่วมกันในครอบครัว และร่วมกันในกลุ่มเครือญาติ รวมทั้งปลูกฝังให้ลูกได้มีเวลาส่วนตัวกับพระเจ้า และสร้างความเข้าใจให้ลูกรู้ว่า เมื่อพบกับปัญหาต้องพึ่งพาพระเจ้าโดยการอธิษฐานด้วยความไว้วางใจ และให้ลูกตระหนักถึงความสำคัญของการนมัสการ การร้องเพลงนมัสการและการฟังคำเทศนา กระบวนการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณของลูกต้องได้รับการสร้างอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งซึมลึกกลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตที่นำไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ โดยการนมัสการอธิษฐานอ่านพระคัมภีร์ว่า

“เมื่อตอนที่ยังเป็นเด็กก็จะมีมานมัสการที่บ้านด้วยกันทุกอาทิตย์ มีการนมัสการ อธิษฐาน และอ่านพระคัมภีร์ด้วยกัน ในเวลาที่มีปัญหาเราก็จะมานั่งคุยกันว่า จะแก้ไขปัญหายังไงกันดี และท้ายที่สุดในทุกๆ ปัญหาที่เกิดขึ้นเราก็จะอธิษฐานด้วยกันฝากไว้กับพระเจ้า”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณที่เกิดขึ้นในครอบครัวโดยการนมัสการอธิษฐานอ่านพระคัมภีร์ร่วมกัน เมื่อเผชิญปัญหาที่สร้างความเข้าใจให้ลูกรู้ว่า ต้องอธิษฐานฝากไว้กับพระเจ้าด้วยความไว้วางใจ

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ โดยการปลูกฝังให้ลูกได้มีเวลาในการนมัสการพระเจ้าว่า

“เมื่อตอนที่ยังเป็นเด็ก ในครอบครัวของพ่อก็มีการนมัสการพระเจ้าด้วยกัน ตอนกลางคืนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รูปแบบการนมัสการก็ไม่ได้มีอะไรมาก มีการ

ร้องเพลงอธิษฐานด้วยกัน แล้วพ่อก็จะเป็นคนแบ่งปันพระคัมภีร์ พ่อกับแม่
ยังปลุกฝังให้พี่เข้าเฝ้าพระเจ้า ด้วยการอธิษฐานอ่านพระคัมภีร์”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง กระบวนการสร้างชีวิตฝ่าย
จิตวิญญาณที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการปลุกฝังให้ลูกได้มีเวลาในการนมัสการพระเจ้าร่วมกัน
และการใช้เวลากับพระเจ้าเป็นการส่วนตัว

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ
โดยการนมัสการและอธิษฐานอย่างต่อเนื่องว่า

“ในครอบครัวมีนมัสการเกือบทุกคืนเลย มีการอธิษฐาน การร้องเพลง และ
การขอบคุณพระเจ้า ที่บ้านก่อนนอนพ่อจะสอนอธิษฐานเป็นบทเพลง คืนนี้
ข้าพเจ้าจะนอนหลับไป บทเพลงนี้ก็เลยติดอยู่ในปาก โดยสัญชาตญาณจึงรู้ว่า
ก่อนนอนเราต้องอธิษฐาน”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการสร้างชีวิตฝ่าย
จิตวิญญาณที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการนมัสการและอธิษฐานอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งซึมลึก
กลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิต

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ
โดยการปลุกฝังให้ลูกตระหนักถึงความสำคัญของการนมัสการร่วมกันในกลุ่มเครือญาติว่า

“สัปดาห์ละหนึ่งคืนจะต้องไปร่วมกลุ่มการนมัสการ ในกลุ่มเครือญาติร่วมกัน
จะมีการฝึกร้องเพลงชีวิตคริสเตียน เพลงไทยนมัสการ หลังจากนั้นก็จะมีการ
นมัสการและฟังเทศนา ซึ่งเราเองไม่ว่า จะอายุเท่าไร เราก็ต้องนั่งอยู่ในการ
นมัสการนั้น แต่ถ้าไปแต่หัวค่ำเด็กๆ ก็จะเล่นอยู่ใต้ถุนบ้าน แต่เมื่อถึงเวลา
ทุกคนจะต้องไปนั่งล้อมวงนมัสการบนบ้านด้วยกัน”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์ทำให้เห็นถึง กระบวนการสร้างชีวิตฝ่าย
จิตวิญญาณที่เกิดขึ้นในครอบครัวที่ร่วมกันในกลุ่มเครือญาติ โดยปลุกฝังให้ลูกตระหนักถึงความสำคัญ
ของการนมัสการ การร้องเพลงชีวิตคริสเตียน เพลงไทยนมัสการ และการฟังคำเทศนาเป็นการสร้าง
ชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณให้ลูกได้เติบโตสู่การเป็นสาวกที่รับใช้

4.2.2 การสร้างวินัยชีวิต

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบี่ยงลึก
(Inward) นั้นมีกระบวนการสร้างวินัยชีวิตให้ลูกที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการมอบหมายบทบาท
หน้าที่ให้ลูกได้ฝึกความรับผิดชอบ และติดตามความรับผิดชอบที่มอบหมายให้ลูกอย่างไม่ปล่อยปละ

ละเลย รวมทั้งให้ลูกได้มีส่วนรับผิดชอบทำงานร่วมกับพ่อแม่ และฝึกให้ลูกจัดเรียงลำดับการทำงานที่ได้รับผิดชอบอย่างเป็นขั้นตอน นอกจากนี้ยังมีการลงวินัยเพื่อให้ลูกได้เรียนรู้ว่า การขาดความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมายนั้นไม่ถูกต้อง รวมทั้งฝึกให้ลูกได้เตรียมความพร้อมล่วงหน้าก่อนที่จะถึงวันอาทิตย์ เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการไปนมัสการพระเจ้า

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างวินัยชีวิตโดยมอบหมายบทบาทหน้าที่ให้ลูกได้ฝึกความรับผิดชอบว่า

“แม่ของผมเป็นคนที่ไม่ปล่อยปละละเลย แม่สร้างวินัยให้มีความรับผิดชอบ แม่แบ่งหน้าที่ให้ทำ ไม่ได้เป็นภาพการบังคับ แต่เป็นการฝึกความรับผิดชอบ ในการทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ เช่น การตัดหญ้า ทำความสะอาดบ้าน และดูแลน้อง ผมเต็มใจทำแบบนั้น เพราะผมรู้สึกว่าจะต้องดูแลตัวเอง ดูแลน้อง และดูแลบ้าน เนื่องจากแม่ต้องออกไปทำงานข้างนอกบ้าน”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง กระบวนการสร้างวินัยชีวิตที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการมอบหมายบทบาทหน้าที่ให้ลูกได้ฝึกความรับผิดชอบ และยังมีการติดตามโดยไม่ปล่อยปละละเลย

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างวินัยชีวิตโดยการให้ลูกได้มีส่วนร่วมในการทำงานว่า

“พ่อแม่ทำงานลูกก็ต้องช่วยทำงาน ทำไร่นา ทำงานบ้าน ล้างถ้วยล้างชาม หาดิน ทำงานบ้าน เสรีจก็ต้องการบ้านต่อ เมื่อทำอะไรทุกอย่างเสร็จทั้งหมดก็จะไปเล่นได้ นี่คือนโยบายที่พ่อแม่ฝึกให้ผมรับผิดชอบเป็นปกติ”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการสร้างวินัยชีวิตที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการให้ลูกได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับพ่อแม่ และฝึกให้ลูกจัดเรียงลำดับการทำงานที่ได้รับผิดชอบอย่างเป็นขั้นตอน

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างวินัยชีวิตโดยการมอบหมายความรับผิดชอบและมีการลงวินัยว่า

“พ่อแม่มอบหมายความรับผิดชอบ ให้ทุกคนต้องมีหน้าที่ของตัวเอง เช่น กวาดหญ้า ล้างจาน ตักน้ำ สมัยก่อนไม่ได้มีประปानीต้องตักเอา และต้องเอาควายเอาวัวไปเลี้ยง คืองานที่ได้รับผิดชอบดูแล และในแง่ของการลงวินัย ครอบครัวของพี่เป็นสไตล์แบบไม่เรียว จับมัดติดเสาแล้วฟาดเลย แต่ที่ตีก็เพื่อให้พี่รู้ว่า ที่ทำแบบนั้นมันไม่ถูก”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง กระบวนการสร้างวินัยชีวิตที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการมอบหมายความรับผิดชอบ และมีการลงวินัยเพื่อให้เรียนรู้ว่า การขาดความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมายนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างวินัยชีวิตโดยการฝึกให้ลูกได้เตรียมความพร้อมว่า

“ในทุกวันเสาร์ก่อนจะถึงวันอาทิตย์ พ่อจะบอกให้ทุกคนในบ้านเตรียมความพร้อมสำหรับชีวิตในการไปโบสถ์ ต้องเตรียมอาหารให้พร้อมตั้งแต่เย็นวันเสาร์ ต้องเตรียมเสื้อผ้าที่จะใส่ไปโบสถ์พับเก็บแยกไว้ต่างหาก ไม่ให้รวมกับเสื้อผ้าที่ใส่เล่นทั่วไป ตลอดจนถึงทรัพย์สินที่จะนำไปถวาย เงินที่ได้มาจากการขายของ และรายได้อื่นๆ ในชีวิตประจำวัน พ่อแม่ก็จะหักสลิปลดไว้ พอถึงวันอาทิตย์ทุกคนก็จะหยิบเงินจากกระปุกนั้น นำไปถวายพระเจ้า”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์แสดงให้เห็นถึง กระบวนการสร้างวินัยชีวิตที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการฝึกให้ลูกได้เตรียมความพร้อมล่วงหน้าก่อนที่จะถึงวันอาทิตย์ เพื่อพร้อมสำหรับการไปนมัสการพระเจ้า ทั้งในเรื่องของอาหาร เสื้อผ้า รวมทั้งทรัพย์สินที่จะนำไปถวาย

4.2.3 การสร้างภาระใจในการรับใช้

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื่องลึก (Inward) นั้นกระบวนการสร้างภาระใจในการรับใช้ โดยการส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมในงานรับใช้ในคริสตจักรตามศักยภาพตั้งแต่เด็กในแต่ละช่วงอายุ และส่งเสริมให้ลูกได้มีเวลาไปคริสตจักร เพื่อสร้างความผูกพันกับคริสตจักรและผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา โดยไม่ได้มีการกล่าวห้าม รวมทั้งเริ่มต้นจากการฝึกให้เป็นผู้น่านมัสการ อธิษฐาน และสอนพระคัมภีร์ให้กับเด็กกรวิฯ ในคริสตจักร และยังส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการทำพันธกิจและกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น ร่วมกับทีมผู้รับใช้พระเจ้าที่ทำพันธกิจในคริสตจักร นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ลูกได้ใช้ชีวิตใกล้ชิดอยู่ร่วมกับนักศึกษาพระคริสตธรรม เพื่อให้เห็นแบบอย่างชีวิตในการรับใช้พระเจ้า และได้รับอิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างภาระใจในการรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างภาระใจในการรับใช้ โดยการส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมในงานรับใช้พระเจ้าว่า

“เริ่มมีส่วนร่วมในงานโบสถ์ตั้งแต่เริ่มทำความสะอาดโบสถ์ และเป็นเด็กที่ติดโบสถ์ไปโบสถ์ตลอด ไปทุกเย็นเลิกเรียนเสร็จก็จะไปขลุกอยู่ที่โบสถ์ไปรดน้ำต้นไม้ และไปอยู่กับครอบครัวศิษยาภิบาลช่วยท่านรับใช้ เริ่มมีส่วนร่วมในการสอนรวีฯ ตั้งแต่เรียนชั้น ม.3 และมีส่วนร่วมในงานอนุชนมาโดยตลอด”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง กระบวนการสร้างภาระใจในการรับใช้ที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมในงานรับใช้ในคริสตจักรตามศักยภาพในแต่ละช่วงอายุ และส่งเสริมให้ลูกได้มีเวลาไปคริสตจักร เพื่อสร้างความผูกพันกับคริสตจักร และผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างภาระใจในการรับใช้ โดยการไม่กล่าวห้ามในเรื่องการรับใช้พระเจ้าในงานของคริสตจักรว่า

“เวลาไปงานของพระเจ้าพ่อแม่ไม่เคยห้าม ไปกินนอนที่โบสถ์พ่อแม่ก็ให้ไป ท่านไม่เคยห้ามเรื่องของงานโบสถ์ มีลูกที่เป็นผู้รับใช้พระเจ้าในคริสตจักรก็ได้มีส่วนร่วมรับใช้กับท่าน บทบาทที่ได้มีส่วนร่วมรับใช้คือ ซ่อมดนตรี และทำความสะอาดโต๊ะโบสถ์ เพราะในเวลานั้นไม่มีภารโรง นอกจากนั้นยังมีโอกาสได้ออกทีมร่วมรับใช้ทำพันธกิจกับที่โบสถ์”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์ทำให้เห็นถึง กระบวนการสร้างภาระใจในการรับใช้ที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยไม่กล่าวห้ามในเรื่องการรับใช้พระเจ้าในงานของคริสตจักร และส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมรับใช้ร่วมกับผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาในคริสตจักร

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างภาระใจในการรับใช้ โดยการฝึกให้ลูกได้มีส่วนร่วมในการร่วมรับใช้ในคริสตจักรตั้งแต่เด็กว่า

“ตั้งแต่เด็กได้มีโอกาสฝึกในการมีส่วนร่วมรับใช้ เช่น ฝึกในการเป็นผู้นำนักร้อง และฝึกในการอธิษฐาน เมื่อมีนักร้องตามบ้านตอนบ่าย ที่คริสตจักรยังให้โอกาสกับสมาชิกฝึกในการแบ่งปัน ไม่ใช่เฉพาะแค่เพียงผู้ปกครอง มัคทายก หรือธรรมิกชนเท่านั้น สิ่งเหล่านี้คือพื้นฐานที่ได้รับการปลูกฝังให้มีส่วนร่วมในการรับใช้พระเจ้า และเมื่อโตขึ้นในช่วงของมัธยมก็ได้มีโอกาสสอนเด็กกรู๊วในคริสตจักร”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการสร้างภาระใจในการรับใช้ที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการฝึกให้ลูกได้มีส่วนร่วมในการร่วมรับใช้ในคริสตจักรตั้งแต่เด็ก โดยเริ่มต้นจากการฝึกให้เป็นผู้ผู้นำนักร้อง การอธิษฐาน และพัฒนาไปสู่การสอนพระคัมภีร์ให้กับเด็กรวีวารศึกษาในคริสตจักร

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างภาระใจในการรับใช้ โดยส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการทำพันธกิจร่วมกับทีมผู้รับใช้พระเจ้าว่า

“ตอนนั้นพี่ชายทำพันธกิจเกี่ยวกับการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือเด็กมีการจัดกิจกรรมกับเด็กและเยาวชน ทำให้ผมได้มีส่วนร่วมในการไปร่วมค่ายบ่อยครั้ง

ผมมีส่วนในทีมดนตรีและมีส่วนในทีมกีฬา ซึ่งอาจเรียกได้เลยว่า ชีวิตในวัยเด็ก วัยรุ่นถูกสร้างมาจากการทำพันธกิจนี้ เมื่อผมตัดสินใจรับเชื่อพระเจ้าในช่วง ชั้น ม.2 ผมจึงได้ร่วมกิจกรรมที่โบสถ์เยอะมากขึ้น ผมออกไปบุกเบิกกลุ่มเซลล์ ในสัปดาห์ร่วมกับทีมโดยการนำของพี่ชาย และติดตามพี่ชายไปทำเซลล์สอง ถึงสามเซลล์”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการสร้างภาระใจ ในการรับใช้ที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมรับใช้พระเจ้าในการทำพันธกิจ คริสตจักร และมีส่วนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่คริสตจักรจัดขึ้น โดยร่วมกับทีมผู้รับใช้พระเจ้า ที่ทำพันธกิจในคริสตจักร

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การสร้างภาระใจในการรับใช้โดยการ ส่งเสริมให้ลูกได้ใช้เวลาอยู่กับนักศึกษาพระคริสตธรรมว่า

“ครอบครัวมีส่วนส่งเสริมให้พี่ไปอยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาพระคริสตธรรม ตั้งแต่ พี่อายุ 8 ขวบ จนถึงเรียนอยู่ชั้นม.2 ที่โบสถ์ก็จะมีนักศึกษามาออกภาคสนาม ร่วมรับใช้ในวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ตลอด พี่ก็ได้ไปอยู่กับพวกพี่นักศึกษา ในทุกวันศุกร์ สิ่งเหล่านี้ก็ทำให้พี่ค่อยๆ เติบโตผ่านการได้รับอิทธิพลจากพวกพี่ นักศึกษาเหล่านั้นมาตลอด โดยที่พ่อแม่ก็ไม่ได้ขัดขวางอะไร แต่ตรงข้ามท่าน ได้ส่งเสริมให้พี่ไปอยู่กับพวกพี่นักศึกษามาโดยตลอด”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง กระบวนการสร้างภาระใจ ในการรับใช้ที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการส่งเสริมให้ลูกได้ใช้เวลาอยู่กับนักศึกษาพระคริสตธรรม ตั้งแต่เด็ก และฝึกฝนชีวิตอยู่ร่วมกับนักศึกษาพระคริสตธรรม เพื่อให้เห็นแบบอย่างชีวิตในการรับใช้ พระเจ้า และรับอิทธิพลในการมีภาระใจในการรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

4.3 มิติเบื้องสูง (Upward)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน เกี่ยวกับ รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องสูง (Upward) ในที่นี้หมายถึง ครอบครัวที่มี กระบวนการถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ หลักคำสอนในการดำเนินชีวิต และหลักสอนในการ รับใช้พระเจ้าเพื่อให้อุทิศเจริญเติบโตมากขึ้นหรือสูงขึ้นในทั้งทางด้านความเชื่อ การดำเนินชีวิต และ การรับใช้พระเจ้า จนกระทั่งเจริญเติบโตสู่เพนทาคอสต์ และนำไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้

พระเจ้าเต็มเวลา รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องสูง (Upward) ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลานั้น มีการถ่ายทอดหลักคำสอนที่นำไปสู่การเจริญเติบโตของลูกดังนี้

4.3.1 หลักคำสอนในพระคัมภีร์

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องสูง (Upward) นั้นมีการถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัว ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความมุ่งมั่นไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น และเจริญเติบโตขึ้นในเรื่องการถวายเกียรติแด่พระเจ้า โดยให้พระเจ้าเป็นที่หนึ่งในชีวิต รวมทั้งเจริญเติบโตขึ้นในการไว้วางใจในความรัก และการปกป้องดูแลของพระเจ้า ในการดำเนินชีวิตตามพระบัญญัติของพระเจ้า เป็นแบบอย่างที่ทำให้ผู้อื่นได้เห็นชีวิตที่เชื่อในพระเจ้า และมั่นใจว่าพระเจ้าทรงเป็นแหล่งแห่งสติปัญญา ในการดำเนินชีวิตตามน้ำพระทัยของพระเจ้า หนักแน่นมั่นคงบนความจริงที่ถูกต้องในชีวิต เรียนรู้และยอมรับกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยความไว้วางใจ ดำเนินชีวิตอย่างถวายเกียรติแด่พระเจ้าในทุกการกระทำ และตระหนักว่าพระเจ้าทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงประทานทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์จากพ่อว่า

“เวลาพ่อสอนอะไรก็จะดึงหลักการมาจากพระคัมภีร์ แต่แม่ก็จะพูดต่างๆ ไปอะไรควร อะไรไม่ควร แต่จำได้ว่าเวลาพ่อสอนอะไร ก็จะมีพระคัมภีร์มาสนับสนุน เช่น เมื่อตอนไปเรียนวิทยาศาสตร์แล้วคิดที่จะเลิกเรียน พ่อก็บอกว่านี่นะ จับคันไถแล้วอย่าหันหลังกลับ”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากพ่อ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งที่เกิดขึ้นจากการเรียนและการดำเนินชีวิต

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์จากพ่อและแม่ว่า

“ที่บ้านพี่เรื่องพระเจ้า เรื่องโบสถ์สำคัญมาก พ่อแม่เน้นย้ำว่า พระเจ้าต้องมาก่อน เรื่องโบสถ์เรื่องพระเจ้าต้องมาก่อนเสมอ ปลุกผัก ปลุกอะไรที่บ้านไม่มีใครสามารถกินได้ก่อนนำไปถวายพระเจ้า พี่ซผักผลแรกจะต้องนำไปถวายพระเจ้าที่โบสถ์ก่อน แล้วจึงเก็บพี่ซผักผลต่อไปมากินได้ เพราะฉะนั้นรู้เลยว่าพระเจ้าต้องมาก่อนทุกเรื่องในชีวิต”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนใน พระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากพ่อและแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในเรื่องการถวายเกียรติ แต่พระเจ้า และให้พระเจ้าเป็นที่หนึ่งในชีวิต

ในการทำงานเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลัก คำสอนในพระคัมภีร์จากแม่ว่า

“พ่อแม่รักลูก แต่ก็ยังรักไม่เท่าที่พระเจ้ารัก พระเจ้ารักมนุษย์ทุกคนมาก พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกับลูกตลอดไป แต่พระเจ้าจะปกป้องคุ้มครองดูแลลูก ตลอดไป ลูกต้องรักพระเจ้าให้มากๆ และต้องรักเพื่อนบ้าน มีอะไรก็ต้อง ดูแลกัน ต้องคอยช่วยเหลือแบ่งปันกัน นี่คือคำสอนที่แม่พูดตลอด”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนใน พระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการไว้วางใจในความรัก และการปกป้องดูแลของพระเจ้า รวมทั้งเจริญเติบโตขึ้นในการดำเนินชีวิตด้วยความรักพระเจ้า และรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง ตามพระบัญญัติของพระเจ้า

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนใน พระคัมภีร์จากแม่ว่า

“แม่สอนพระวจนะของพระเจ้า ในเรื่องของความเป็นแบบอย่างที่ดี ด้วยการเป็น แบบอย่างคนอื่นจะเห็นจะรู้ว่า ต้นแบบเป็นอย่างไรก็ได้จากผล คนจะรู้จัก ต้นไม้ก็ด้วยผลของมัน คำสอนนี้เหมือนกับสิ่งเตือนใจที่เสมอว่า จะต้องเป็น ตัวอย่างที่ดี หรือแบบอย่างที่ดี ให้คนอื่นได้เห็นผลในชีวิต”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนใน พระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความเชื่อ และการดำเนินชีวิต ด้วยความเชื่อที่เป็นแบบอย่าง ให้ผู้อื่นได้เห็นชีวิตที่เกิดผลตามความเชื่อ

ในการทำงานเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลัก คำสอนในพระคัมภีร์จากพ่อว่า

“พ่อจะย้ำเสมอว่า ให้ยำเกรงพระเจ้า เพราะความยำเกรงพระเจ้า เป็นบ่อเกิด แห่งสติปัญญา ส่วนแม่ก็จะย้ำเสมอว่า ให้รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง แม่เป็นคนทีรักทุกคนแล้วก็ไม่เกลียดใคร แม่มีหัวใจยิ่งใหญ่เหมือนแม่น้ำ เช่น ครั้งหนึ่งตอนที่อยู่กรุงเทพฯ มีอาหารเย็นวันนั้นมีปลาหูเพียงแค่ 1 ตัว พ่อดี มีคนมาขอเงินไปซื้ออาหาร เวลานั้นพ่อแม่ไม่ค่อยมีเงิน ท่านก็เลยหักปลาหูแบ่ง ให้คนที่มาขอเงินไปครึ่งตัว แม่จะให้คนอื่นเท่าที่สามารถให้ได้”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากพ่อ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความเชื่อว่า พระเจ้าทรงเป็นแหล่งแห่งสติปัญญาในการดำเนินชีวิต และช่วยให้ลูกได้เจริญเติบโตขึ้นในการดำเนินตามน้ำพระทัยของพระเจ้า ในการสำแดงความรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์จากพ่อว่า

“คุณพ่อจะเน้นว่าห้ามโกหก ต้องซื่อสัตย์ ต้องรักคนอื่น และรู้จักแบ่งปัน ชีวิตของพ่อก็เป็นแบบนี้ จริกก็น่าเชื่อถือไม่ก็ว่าไม่ และพ่อสอนให้ดำเนินชีวิตด้วยความเชื่อวางใจในพระเจ้า”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากพ่อ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความหนักแน่นมั่นคงบนความจริงที่ถูกต้องในชีวิต รวมทั้งเรียนรู้จักการยอมรับ และตอบสนองกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น ด้วยความเชื่อวางใจในพระเจ้า

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์จากพ่อและแม่ว่า

“พ่อแม่จะพร่ำสอนในเรื่องเกี่ยวกับการแต่งกาย ให้เป็นที่ถวายเป็นเกียรติแด่พระเจ้า นั่นหมายถึงว่า การเป็นลูกผู้หญิงของพี่ ไม่เคยเลยที่จะใส่กางเกงไปโบสถ์ ท่านจะสอนให้แต่งกายให้เรียบร้อยเพื่อถวายเกียรติพระเจ้า และย้ำเตือนเสมอว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีในชีวิตพระเจ้าทรงเป็นผู้ประทาน”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวจากพ่อแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความเชื่อและการดำเนินชีวิตให้เป็นที่ถวายเป็นเกียรติแด่พระเจ้าในทุกเรื่องทุกการกระทำ และตระหนักอยู่ว่าพระเจ้าทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงประทานสารพัดสิ่งที่มีในชีวิต

4.3.2 หลักคำสอนในการดำเนินชีวิต

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องสูง (Upward) นั้นมีการถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความสัตย์ซื่อ การแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดความผิดพลาดและล้มเหลว การประสบความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความขยันและความทุ่มเท รวมทั้งความรับผิดชอบและทัศนคติที่ถูกต้องในการทำงาน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิต เกี่ยวกับความสัตย์ซื่อจากพ่อว่า

“พ่อจะเน้นเรื่องของความสัตย์ซื่อ พี่เป็นคนจริงจังกับเรื่องมากนี้ และพี่ก็ชอบคำมากนี้คำว่า สัตย์ซื่อ คือต้องสัตย์ซื่อในทุกเรื่อง ไม่ใช่แค่เรื่องเงินเท่านั้น แต่ต้องสัตย์ซื่อในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งหมดที่เรามี ต้องสัตย์ซื่อทุกเรื่องในชีวิต”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความสัตย์ซื่อ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการดำเนินชีวิตโดยการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตด้วยความสัตย์ซื่อ

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการแก้ปัญหาจากพ่อว่า

“ครั้งหนึ่งพี่ทำงานที่ได้รับมอบหมายผิดพลาด และไม่สามารถทำงานต่อให้สำเร็จได้ ขณะที่พี่ร้องไห้และกลัวสิ่งที่เกิดจากความผิดพลาด พ่อสอนว่า เมื่อทำอะไรผิดพลาดหรือล้มเหลว ต้องเริ่มทำใหม่อีกครั้ง และต้องลงมือทำใหม่ด้วยตนเอง เพราะลูกจะไม่ว่า ลูกจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความผิดพลาดหรือล้มเหลว ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการยอมรับกับปัญหาที่มาจากความผิดพลาด แต่ต้องไม่ยอมแพ้ และจะต้องพยายามเริ่มต้นแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่อีกครั้งเสมอ จนกว่าปัญหานั้นจะได้รับการแก้ไขจนสำเร็จ

ในการทำงานเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความขยันและทุ่มเทจากพ่อและแม่ว่า

“เมื่อมีเวลาอยู่ด้วยกันในช่วงการไปทำไร่ทำสวน พ่อกับแม่ของพี่จะทำไร่ข้าวโพด ถั่วลิสง และทำสวนผักกาด วันเสาร์พี่ก็จะต้องไปทำไร่ทำสวนด้วยทุกครั้ง เวลาที่ได้ทำงานด้วยกันพ่อแม่ก็จะสอนเรื่องการปลูกพืชผัก แล้วก็จะสอนเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต เช่น ถ้าหากลูกอยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต ลูกก็ต้องทำงานด้วยความขยันและทุ่มเท”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความขยันและทุ่มเทจากพ่อและแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงานด้วยความขยันและทุ่มเท

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความรับผิดชอบและทัศนคติในการทำงานจากแม่ว่า

“แม่ปลูกฝังว่า เป็นลูกผู้หญิงต้องรับผิดชอบงานในบ้าน และจะต้องทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ รวมทั้งต้องรับผิดชอบต่อคำพูดคือ เมื่อพูดออกไปแล้ว จะต้องทำให้ได้ ต้องรับผิดชอบต่อทุกคำพูดของเรา และการทำสิ่งใดๆ ในชีวิตก็ให้ทำโดยไม่หวังชื่อเสียง แต่ก็ต้องไม่ให้ใครพร่ำบ่นถึงสิ่งที่เราได้ทำ และต้องรู้ว่า ในการดำเนินชีวิตทุกอย่างย่อมมีอุปสรรคให้ฝ่าฟันเสมอ”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิตเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และทัศนคติที่ถูกต้องในการทำงานจากแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความรับผิดชอบต่อทั้งการกระทำและคำพูดให้สำเร็จ และมีทัศนคติที่ถูกต้องในการทำงานโดยไม่หวังชื่อเสียง แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ให้เป็นที่ตำหนิ รวมทั้งยอมรับอุปสรรคที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะฝ่าฟันไปได้เสมอ

4.3.3 หลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้า

จากการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบมิติเบื้องสูง (Upward) นั้นมีการถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้า ที่เกี่ยวกับการเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า การรับใช้พระเจ้าด้วยความเต็มใจ การตอบสนองทรงเรียกจากพระเจ้า การตัดสินใจรับใช้พระเจ้า และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับใช้ รวมทั้งความสัตย์ซื่อในการรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้าจากแม่ว่า

“แม่พูดเสมอว่า การเป็นผู้รับใช้พระเจ้านั้น ก็ได้ไม่ได้ทุกข์ยากลำบากอย่างที่หลายคนคิดหรือเข้าใจไปเอง เพราะว่า ถ้าหากเรามีความตั้งใจที่ดี การรับใช้พระเจ้านั้นก็ได้ไม่ได้ทุกข์ยากลำบาก เกินกว่ากำลังที่เราจะสามารถทำได้”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นโดยมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้รับใช้พระเจ้าว่า การเป็นผู้รับใช้พระเจ้านั้น ไม่ได้ทุกข์ยากลำบากเกินกว่ากำลังที่สามารถมุ่งมั่นตั้งใจทำพันธกิจรับใช้พระเจ้าได้

ในทำนองเดียวกันนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการรับใช้พระเจ้าด้วยความเต็มใจจากพ่อและแม่ว่า

“ในการทำงานรับใช้พระเจ้านั้น พ่อแม่สอนว่า เราต้องยินดีทำทุกอย่าง ไม่ใช่เลือกที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น ถึงแม้ว่าของประทานแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แต่ในการรับใช้พระเจ้านั้น เราทำเพื่อพระเจ้า งานรับใช้พระเจ้า ต้องทำให้เต็มที่ แล้วได้หรือไม่ได้นั้นก็ค่อยว่ากันทีหลัง”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการรับใช้พระเจ้าด้วยความเต็มใจจากพ่อและแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการรับใช้พระเจ้าด้วยใจยินดี และชื่นชมยินดีในการทำทุกอย่างโดยไม่เลือกว่า เป็นงานลักษณะไหน หากเป็นงานรับใช้พระเจ้า ก็พร้อมที่จะทำอย่างเต็มที่ด้วยความเต็มใจ

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการตัดสินใจรับใช้พระเจ้าว่า

“ผมได้รับคำแนะนำในการรับใช้พระเจ้าว่า เคยเห็นทหารไปออกรบไหม เมื่อทหารไปรบพวกเขาต้องเอาหม้อหุงข้าว ต้องเอาที่หลับที่นอนไปเองไหม เช่นเดียวกัน เมื่อตัดสินใจไปรับใช้ พระเจ้าจะทรงจัดเตรียมทุกอย่างไว้ให้”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการตัดสินใจรับใช้พระเจ้า ที่ส่งผลให้เจริญเติบโตขึ้นในความไว้วางใจในการทรงจัดเตรียมของพระเจ้า เมื่อตอบสนองการทรงเรียกและตัดสินใจรับใช้พระเจ้า

นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับใช้จากพ่อว่า

“พ่อสอนเสมอว่า การมีชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นสิ่งสำคัญในการรับใช้พระเจ้า ต้องมีความรักความห่วงใยดูแลคนอื่น ๆ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยไม่ถือว่า ตัวเองเป็นอาจารย์อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องให้เกียรติผู้อื่นด้วยความเคารพ แม้ว่าพวกเขาจะเป็นแม่บ้านหรือแค่คนงาน ก็ต้องไม่ถือตัว และต้องให้เกียรติทุกคน”

จากคำกล่าวนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์บ่งชี้ให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับใช้พระเจ้าจากพ่อ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างในการเป็นผู้ที่รับใช้พระเจ้า ที่มีความห่วงใยใส่ใจดูแลผู้อื่น รวมทั้งให้ความเคารพ และให้เกียรติกับทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ทั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์อีกคนหนึ่งได้กล่าวถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับความสัตย์ซื่อในการรับใช้พระเจ้าจากพ่อและแม่ว่า

“พ่อแม่เป็นคนที่สอนให้รู้จักความสัตย์ซื่อในการถวายสิบลดมาตั้งแต่เด็ก ในการรับใช้ต้องมีความสัตย์ซื่อ และพระเจ้าต้องเป็นที่หนึ่งสำหรับเราเสมอ ทั้งในเรื่องของทรัพย์สินเงินทอง เรื่องของการใช้ชีวิต และเรื่องของการรับใช้พระเจ้า ความสัตย์ต้องครอบคลุมในทั้งหมดทุกเรื่อง”

จากข้อมูลนี้ของผู้ให้สัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นถึง การถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้าเกี่ยวกับความสัตย์ซื่อในการรับใช้พระเจ้าจากพ่อและแม่ ที่ส่งผลให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในการเป็นผู้รับใช้ที่มีความสัตย์ซื่อ ทั้งในเรื่องทรัพย์สินเงินทอง การดำเนินชีวิต และการรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

บทที่ 5

บทสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้ทำการศึกษารูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีข้อสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบ องค์ประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา โดยมีวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระดังนี้

- (1) เพื่อศึกษารูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา
- (2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา
- (3) เพื่อหาแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

5.1.1 รูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาได้ผลสรุปว่า รูปแบบครอบครัวที่มีลักษณะแบบพหุมิติคือ มิติเบื้องหน้า (Forward) มิติเบื้องลึก (Inward) และมิติเบื้องสูง (Upward) นั้นส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา ครอบครัวที่มีมิติเบื้องหน้า นั้นมีการส่งเสริมให้ลูกได้ดำเนินชีวิตก้าวไปข้างหน้าตามอัตลักษณ์ แนวทาง และแรงสนับสนุน จากผู้กำหนดทิศทางหลักในครอบครัว ดังนั้น ผู้ที่เติบโตขึ้นในครอบครัวที่มีมิติเบื้องหน้าจึงก้าวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งก้าวไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา โดยอัตลักษณ์ของพ่อแม่ที่ลูกได้เห็นเป็นต้นแบบ และแนวทางในอนาคตที่พ่อแม่ได้วางไว้ รวมทั้งแรงสนับสนุนจากพ่อแม่ นั้นส่งผลลูกให้ได้ก้าวไปข้างหน้าสู่การเป็นผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา นอกจากนี้ ครอบครัวที่มีมิติเบื้องลึก นั้นยังมีกระบวนการสร้างเชิงลึกภายในชีวิตของลูก เป็นการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ สร้างวินัยชีวิต และสร้างภาระใจในการรับใช้พระเจ้า จนกระทั่งตัวตนภายในของลูกได้รับการสร้างขึ้น และนำไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา ดังนั้น ผู้ที่เติบโตขึ้นในครอบครัวที่มีมิติเบื้องลึกจึงมีตัวตนภายในเชิงลึกที่มีชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณที่ดี และมีวินัยในการดำเนินชีวิต รวมทั้ง

ยังมีภาระใจในการรับใช้พระเจ้า โดยกระบวนการสร้างเชิงลึกภายในชีวิตที่ลูกได้รับอย่างต่อเนื่อง ได้กลายเป็นพื้นฐานชีวิตที่เตรียมลูกสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา นอกจากนี้ ครอบครัวที่มีมิติเบื้องสูง ยังมีการถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ หลักคำสอนในการดำเนินชีวิต และหลักสอนในการรับใช้พระเจ้า ที่ส่งผลให้เกิดการเจริญเติบโตมากขึ้นหรือสูงขึ้นทั้งทางด้านความเชื่อ การดำเนินชีวิตและการรับใช้พระเจ้า ดังนั้น ลูกที่เติบโตขึ้นในครอบครัวที่มีมิติเบื้องสูง ที่พ่อแม่ได้ถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ ในการดำเนินชีวิต และในการรับใช้พระเจ้า ส่งผลให้ลูกมีชีวิตที่เจริญเติบโตขึ้นสู่ความไพบูลย์ในพระเยซูคริสต์ และนำไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

5.1.2 องค์ประกอบภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาได้ผลสรุปว่า มีองค์ประกอบภายในครอบครัวสามองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาคือ

(1) อัตลักษณ์ของผู้กำหนดทิศทางหลักของครอบครัว ทั้งในการเป็นผู้นำฝ่ายจิตวิญญาณ การเป็นผู้นำคริสตจักร และการเป็นผู้นำในการดำเนินชีวิตคริสเตียน

(2) กระบวนการสร้างเชิงลึกภายในชีวิตของลูก เป็นการสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณ สร้างวินัยชีวิต และสร้างภาระใจในการรับใช้พระเจ้า

(3) การถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ หลักคำสอนในการดำเนินชีวิต และหลักสอนในการรับใช้พระเจ้า

จากการศึกษาค้นคว้าสรุปผลได้ว่า ครอบครัวที่มีองค์ประกอบภายในครบทั้งสามองค์ประกอบ ส่งผลให้ลูกมีชีวิตก้าวไปข้างหน้าตามอัตลักษณ์ของพ่อแม่ที่เห็นเป็นต้นแบบ ทั้งการมีชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณที่ดี การมีส่วนร่วมรับใช้พระเจ้าในคริสตจักร และการดำเนินชีวิตคริสเตียน ดุจเกลือและแสงสว่างท่ามกลางชุมชนและสังคม นอกจากนี้ ยังส่งผลให้ลูกมีชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณที่ดี มีวินัยชีวิต และมีภาระใจในการรับใช้พระเจ้า รวมทั้งเจริญเติบโตขึ้นในทุกด้านของชีวิต โดยการได้รับการถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ ในการดำเนินชีวิต และในการรับใช้พระเจ้า

5.1.3 แนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวทางการเลี้ยงดูในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาได้ผลสรุปว่า มีแนวทางการเลี้ยงดูลูกในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาดังนี้

(1) พ่อแม่ต้องดำเนินชีวิตเป็นต้นแบบให้ลูกได้เห็นเป็นแบบอย่าง ทั้งชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณที่ดี และการมีส่วนร่วมรับใช้พระเจ้าในคริสตจักร รวมทั้งการดำเนินชีวิตคริสเตียน ท่ามกลางชุมชนและสังคม เพราะว่าลูกเรียนรู้จากการได้เห็นก่อนและดีกว่าการได้ยิน

(2) พ่อแม่ต้องวางแนวทางหรือแผนที่ชีวิตในอนาคตไว้ให้ลูก เพื่อช่วยทำให้ลูกสามารถเดินไปข้างหน้าได้อย่างถูกต้องตามแนวทางที่ได้วางไว้

(3) พ่อแม่ต้องสนับสนุนให้ลูกดำเนินชีวิตตามต้นแบบที่ดีของพ่อแม่ และตามแนวทางที่ได้วางอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้า

(4) พ่อแม่ต้องสร้างชีวิตฝ่ายจิตวิญญาณให้ลูกโดยการนมัสการ อธิษฐาน และอ่านพระคัมภีร์ รวมทั้งปลูกฝังให้ลูกได้มีเวลาส่วนตัวกับพระเจ้า

(5) พ่อแม่ต้องสร้างวินัยชีวิตให้ลูกที่เกิดขึ้นในครอบครัว โดยการมอบหมายบทบาทหน้าที่ให้ลูกได้ฝึกความรับผิดชอบ และติดตามผลอย่างไม่ปล่อยปละละเลย

(6) พ่อแม่ต้องสร้างภาระใจในการรับใช้พระเจ้า โดยการส่งเสริมให้ลูกได้มีส่วนร่วมในงานรับใช้ในคริสตจักร ตามศักยภาพของแต่ละช่วงอายุอย่างต่อเนื่อง

(7) พ่อแม่ต้องถ่ายทอดหลักคำสอนในพระคัมภีร์ เพื่อให้ลูกเจริญเติบโตขึ้นในความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และการถวายเกียรติพระเจ้าโดยให้พระเจ้าเป็นที่หนึ่งในชีวิต รวมทั้งการไว้วางใจในความรัก และการปกป้องดูแลของพระเจ้า

(8) พ่อแม่ต้องถ่ายทอดหลักคำสอนในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ลูกมีความสัตย์ซื่อในทุกเรื่องของชีวิต ยอมรับความผิดพลาดและพร้อมที่แก้ไขปัญหา มีความขยันมุ่งมั่นตั้งใจและทุ่มเทเพื่อความสำเร็จ รวมทั้งมีความรับผิดชอบและทัศนคติที่ถูกต้องในการทำงาน

(9) พ่อแม่ต้องถ่ายทอดหลักคำสอนในการรับใช้พระเจ้า เพื่อให้ลูกได้เรียนรู้และตระหนักถึงการเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า การรับใช้พระเจ้าด้วยความเต็มใจ การตอบสนองทรงเรียกจากพระเจ้า การตัดสินใจรับใช้พระเจ้า และการเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับใช้ รวมทั้งความสัตย์ซื่อในการรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบ องค์กรประกอบ และแนวทางการเลี้ยงดูภายในครอบครัวที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา กรณีศึกษาผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35-50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอต่อสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอให้สภาคริสตจักรในประเทศไทยนำผลการศึกษามาจากการค้นคว้าอิสระนี้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทย และขอให้สภาคริสตจักรในประเทศไทยมอบหมายให้หน่วยงานในสังกัด ที่ทำพันธกิจเกี่ยวกับการสร้างสาวกให้

ขับเคลื่อนและติดตามการพันธกิจการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาในครอบครัว ทั้งในระดับสภาคริสตจักร คริสตจักรภาค และคริสตจักรท้องถิ่น

5.2.2 ข้อเสนอต่อหน่วยงานเผยแพร่พระกิตติคุณ สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอให้หน่วยงานเผยแพร่พระกิตติคุณ สภาคริสตจักรในประเทศไทย นำผลการศึกษาจากการค้นคว้าอิสระนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างบทเรียนการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาในครอบครัว โดยบูรณาการข้อมูลเข้ากับองค์ความรู้เดิม แล้วบรรจุลงในบทเรียนของหลักสูตรอบรมการเผยแพร่พระกิตติคุณและความเจริญเติบโตของคริสตจักร (EC 205)

5.2.3 ข้อเสนอต่อหน่วยงานศิษยาภิบาล สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอให้หน่วยงานศิษยาภิบาล สภาคริสตจักรในประเทศไทย นำผลการศึกษาจากการค้นคว้าอิสระนี้ เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนงาน และจัดโครงการเกี่ยวกับการเตรียมและเสริมสร้างศิษยาภิบาล เพื่อว่าผู้ศิษยาภิบาลหรือสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาจะได้รับการเตรียมตั้งแต่ต้นน้ำในครอบครัว และรับการสร้างที่กลางน้ำในสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ รวมทั้งรับการเสริมที่ปลายน้ำโดยหน่วยงานศิษยาภิบาล

5.2.4 ข้อเสนอต่อคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนา ภาคที่ 15 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอให้คณะกรรมการคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนา นำผลการศึกษาจากการค้นคว้าอิสระนี้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนงานประจำปีของคริสตจักร และขับเคลื่อนพันธกิจการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาในครอบครัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกครอบครัวในคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนาเป็นครอบครัวที่มีลักษณะแบบพหุมิติ โดยมีมิติเบื้องหน้า (Forward) และมีมิติเบื้องลึก (Inward) รวมทั้งมีมิติเบื้องสูง (Upward) ส่งผลให้ลูกหลานคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนาได้รับการสร้าง และก้าวไปสู่การเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาอย่างต่อเนื่องสืบไป

5.2.5 ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ขอให้ผู้วิจัยครั้งต่อไปทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา เนื่องจากผลการศึกษาจากการค้นคว้าอิสระนี้พบว่าผู้ทำพันธกิจที่มีอายุระหว่าง 35 – 50 ปี สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย ส่วนหนึ่งได้รับการเตรียมและเสริมสร้าง รวมทั้งสนับสนุนให้ตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้าเต็มเวลา โดยผู้ใหญ่คริสเตียนที่ยอมลงทุนชีวิตเข้ามาอยู่ในยุคเชิงข้างและเป็นแบบอย่างในการรับใช้ ช่วยสอนพระคัมภีร์และให้คำแนะนำในการดำเนินชีวิต บ่มเพาะและสร้างชีวิตในการรับใช้ จนกระทั่งตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้า ดังนั้นผู้ใหญ่คริสเตียนท่านนั้นจึงเป็นเหมือนพ่อในครอบครัวฝ่ายจิตวิญญาณ ที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้

พระเจ้าเต็มเวลา นอกจากนั้น ขอให้ผู้วิจัยครั้งต่อไปทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบคริสตจักรที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา เนื่องจากการค้นคว้าอิสระนี้พบว่า มีบางคริสตจักรที่มีผู้ตัดสินใจถวายตัวเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาเป็นจำนวนมาก จึงเป็นข้อสังเกตที่น่าศึกษาวิจัยว่า คริสตจักรที่ส่งผลต่อการเป็นสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลานั้นมีรูปแบบอย่างไร เพื่อว่าจะได้รับองค์ความรู้เป็นข้อมูลในการสร้างสาวกที่รับใช้พระเจ้าเต็มเวลา ทั้งในครอบครัวและคริสตจักรต่อไป

บรรณานุกรม

- Barma, George. (2003). *Transforming children into spiritual champions*. Ventura, CA: Regal Books.
- Copsey, Katherine. (2003). *What is a Child*. Carlisle, Cumbria: Paternoster Press.
- Strommen, Merton P, & Hardel, Richard A. (2000). *Passing on the Faith: A Radical New Model for Youth and Family Ministry*. USA: Saint Mary's Press.
- Wamberg, Steve. (2004). *Youth and Faith Development*. Compassion International.
- Westerhoff, John. (2000). *Will Our Children Have Faith*. Harrisburg, Pn.: Morehouse Publishing
- ชัยยัณ อุโฆษกุล. (2009). สร้างสาวกเพื่อส่องสว่างในสังคม : แนวทางของพระคริสต์, *สร้างสาวก ศิษยาภิบาล ศาสนทูต*. เชียงใหม่: พระคริสตธรรมเชียงใหม่.
- ชาน, เอ็ดมันด์. (2561). *รากและปีก : การศึกษาพระคัมภีร์แบบบูรณาการเพื่อการสร้างสาวก* [Root And Wings: An Integrative Bible Study for Discipleship] (สุธิดา เวีส์ตวูด, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: กนกบรรณสาร.
- ชาย ปัญญาพระพร. (2555). *กระบวนการสร้างสาวกตามแบบอย่างของพระคริสต์ และการประยุกต์ใช้ในการสร้างชุดบทเรียนตัวอย่างสำหรับบ่อนุชนคริสตจักรท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.
- แซนเดอร์ส, เจ. ออสวอลด์. (2556). *สาวกฝ่ายจิตวิญญาณ* [Spiritual Discipleship] (พรเทพ คัดสุระ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: กนกบรรณสาร.
- ดวงสุดา ศรีบัวอ้าย. (1996). *ความหมายการเป็นสาวกในกิตติคุณมัทธิวกบทที่ 10* (วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.
- เดรสเซอร์, จอห์น เอ็ม. (2002). *พ่อแม่ส่งต่อคบเพลิงแห่งความเชื่อเกิด* [Parents Passing the Torch of Faith] (มาลินี เกียรติบันลือ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: กนกบรรณสาร.
- ทงงค์ พิทักษ์ประวัตติ. (2560). *บทบาทของพ่อแม่ในการส่งต่อความเชื่อคริสเตียนสู่ลูก : กรณีศึกษา คริสตจักรกลางค์พันธกิจ จังหวัดลำปาง* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.

- บริวสเตอร์, แดน. (2551). *เด็ก คริสตจักร และพันธกิจ* [Children Church and Mission] (สกุณี เกรียงชัยพร, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: องค์การคอมแพสชั่น อินเตอร์เนชั่นแนล.
- ปรินดา มะโนวงศ์. (2551). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการสร้างสาวกตามเฉลยธรรมบัญญัติ 6:4-9 และกิจการ 2:42-47 กับกระบวนการสร้างสาวกระดับเยาวชนของคริสตจักรที่หนึ่งเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.
- แฟร์ริส, ไมเคิล. (2000). *เลี้ยงลูกสาวให้ถูกวิธี* [How a Man Prepares His Daughters for Life] (มาลินี เกียรติบันลือ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: ซีอี.
- ภควี ตันนำแสง. (2555). *การสร้างสาวกแบบพระเยซูในกลุ่มวัยรุ่นผ่านโซเชียลมีเดีย : กรณีศึกษา นักเรียนรวิวารศึกษา ระดับชั้น ม.3-ม.6 คริสตจักรที่หนึ่ง เชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพายัพ, เชียงใหม่.
- สมใจ รักษาศรี. (2554). *เลี้ยงลูกให้อยู่ในทางของพระเจ้า*. กรุงเทพฯ: สถาบันครอบครัวไทย.
- สาธัญญ์ บุญเกียรติ, และสิริกัญญา บุญเกียรติ. (2009). *สร้างสาวกเพื่อส่องสว่างในสังคม : ประสบการณ์การสร้างสาวกในกลุ่มเยาวชนไทย, สร้างสาวก ศิษยาภิบาล ศาสนทูต*. เชียงใหม่: พระคริสตธรรมเชียงใหม่.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2561). *สร้างวินัยให้ลูกคุณ*. กรุงเทพฯ: ชันดำการพิมพ์.
- โอดอนเนล, ไมเคิล. (2000). *การเลี้ยงลูกชายให้ถูกทาง* [How a Man Prepares His Sons for Life] (ปองทิพย์ เทพอารีย์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: ซีอี.
- ไอค์, จอห์น เอช. (2011). *คริสเตียนแข็งแกร่งก่อเกิดคริสตจักรแข็งแกร่ง ปลุกฆราวาสในคริสตจักรให้ตื่น* [Called to Awaken the Laity] (ชุมแสง และวรรณภา เรื่องเจริญสุข, ผู้แปล). เชียงใหม่: พระคริสตธรรมเชียงใหม่.

ภาคผนวก ก

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผู้รับใช้เต็มเวลาในสังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทยเป็นรายบุคคล ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้รับใช้พระเจ้าเต็มเวลาที่ทำพันธกิจในคริสตจักร หน่วยงาน สถาบันการศึกษา สถาบันการแพทย์ และสถาบันคริสต์ศาสนศาสตร์ โดยมีตัวอย่างแนวคำถามสัมภาษณ์ดังนี้

- (1) ประวัติส่วนตัว และครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร ?
- (2) การเติบโตขึ้นในความเชื่อของท่านเกิดขึ้นได้อย่างไร โดยวิธีการใด ?
- (3) ท่านได้เห็นแบบอย่างชีวิตของพ่อแม่อย่างไร ?
- (4) พ่อแม่ของท่านมีแนวทางในการเลี้ยงดูอย่างไร ?
- (5) พ่อแม่ของท่านมีวิธีการสร้างวินัยชีวิตของท่านอย่างไร ?
- (6) คำสอนสำคัญที่พ่อแม่ของท่านเน้นย้ำกับท่านคืออะไร ?
- (7) ในครอบครัวของท่านพ่อแม่มีวิธีการถ่ายทอดคำสอนให้แก่ลูกๆ อย่างไร ?
- (8) เมื่อท่านตัดสินใจถวายตัวรับใช้พระเจ้า ครอบครัวของท่านตอบสนองอย่างไร ?
- (9) ในการรับใช้พระเจ้าของท่าน ครอบครัวมีส่วนสนับสนุนท่านอย่างไร ?
- (10) อັตลักษณ์ใดในการรับใช้พระเจ้าของท่าน ที่ได้รับการสร้างมาจากครอบครัว ?

ประวัติผู้เขียน

นายนฤชา วาริศรี เกิดเมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2527 (ค.ศ. 1984) ภูมิลำเนาเดิมอยู่บ้านเลขที่ 185 หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา 56120 บิดาชื่อ นายเทเวศ วาริศรี มารดาชื่อ นางกัญญาวิริ วาริศรี มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 2 คน คือ นางสาวพิมพ์ผกา วาริศรี และนายนฤชา วาริศรี โดยผู้เขียนเป็นบุตรคนที่ 2 ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ 333/117 หมู่ที่ 3 ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210 ผู้เขียนสมรสกับนางกมลวรรณ วาริศรี มีบุตรด้วยกันสองคนคือ เด็กหญิงวรุณา วาริศรี และเด็กชายวฤทธา วาริศรี ปัจจุบันผู้เขียนเป็นสมาชิกของคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนา สังกัดคริสตจักรภาคที่ 15 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2538	สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนเทศบาล 1 พะเยาประชานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ปี พ.ศ. 2544	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา
ปี พ.ศ. 2548	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคริสตศาสนศาสตร์ สถาบันกรุงเทพคริสตศาสตร์ (BIT) มหาวิทยาลัยคริสเตียน
ปี พ.ศ. 2560	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติการทำงานรับใช้พระเจ้า

ปี พ.ศ. 2548 - 2548	ผู้ช่วยศิษยาภิบาลคริสตจักรโนนดินแดง สังกัดคริสตจักรภาคที่ 7 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2548 - 2551	ศิษยาภิบาลคริสตจักรกิตติคุณขอนแก่น สังกัดคริสตจักรภาคที่ 7 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2551 - ปัจจุบัน	บุคลากรหน่วยงานเผยแผ่พระกิตติคุณ สภาคริสตจักรในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2560 - ปัจจุบัน	ศาสนจารย์ประจำคริสตจักรบ้านถ้ำวัฒนา สังกัดคริสตจักรภาคที่ 15 แห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย